

SLUŽBENI GLASNIK

OPŠTINE DRVAR

GODINA II

BROJ 2

DRVAR, 23.06.2009. godine

1

Na osnovu člana 174. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine F BiH", broj: 39/03 i 22/06), člana 27. i 28. Odluke o organizovanju i funkcionisanju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/09), na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 29.05.2009. godine, donijelo je

**PROGRAM RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI
I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA U
OPŠTINI DRVAR ZA
PERIOD 2009 - 2013. GODINE**

**I
UVOD**

Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća opštine Drvar za period od 2009-2013 godine (u daljem tekstu: Program razvoja) predstavlja okvirni i osnovni dokument, za organizovanje, izgradnju i pravac razvoja sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. On predstavlja put kojim će se unaprijediti provođenje Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća («Službene novine FBiH» broj: 39/03. i 22/06, u daljem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju) i iz njega proisteklih drugih provedbenih akata, odrediti smjerovi razvoja kroz provođenje konkretnih akcionih planova i prioriteta, uskladiti i funkcionalno objediniti rješenja nosioca planiranja iz drugih sistemskih zakona koja se odnose na ostvarivanje sadržaja mjera zaštite i spašavanja, posebno u ostvarivanju preventivne i postizanja spremnosti za odgovor na prirodne i druge nesreće koje se mogu desiti na području opštine Drvar.

Program razvoja polazi od postojeće situacije i ključnih problema sistema zaštite i spašavanja, prepoznajući buduće ciljeve razvoja zaštite i spašavanja, povezujući sadašnjost i budućnost, kao ostvarenje željenog cilja.

Opštim zaključcima iz Procjene ugroženosti opštine Drvar od prirodnih i drugih nesreća, koju je donio Opštinski načelnik, ukazuje se na nužnost provođenja planskih i operativno-stručnih mjera zaštite i spašavanja, za postizanje spremnosti u odgovoru na prijetnje od prirodnih i drugih nesreća i ključnih opasnosti kod svih nosioca planiranja: zakonodavne i izvršne vlasti, pravnih lica i građana.

Programom razvoja su obuhvaćena: pravna lica, organizacije i udruženja koja su od značaja za zaštitu i spašavanje i koja bi imala aktivnu ulogu u razvoju organizovanja i osposobljavanja civilne zaštite, pri čemu se težilo postići efikasnost i uspješnost u provođenju mjera zaštite i spašavanja.

Materijalno-tehničkim opremanjem operativnih snaga, edukacijom Štaba civilne zaštite za upravljanje u prirodnim i drugim nesrećama i osoba za vođenje akcija zaštite i spašavanja i razvijanjem svijesti o ulozi zaštite i spašavanja kod građana, u mjestima gdje žive i rade, omogućit će se: smanjenje uticaja prirodnih i drugih nesreća, onemogućiti gubitak ljudskih života, kao i šteta u materijalnim dobrima.

Cilj izrade Programa razvoja je ostvarivanje integralnog razvitka svih subjekata zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća

Uvažavajući naučene lekcije, vlastita i iskustva drugih, pojave, događaje i trendove koji imaju, ili mogu imati uticaj na organizaciju i funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, za budući period od 2009-2013. godine, izvode se sljedeći ciljevi:

-uspostavlja sistem zaštite i spašavanja koji će biti u stanju djelovati i odgovoriti na sve potencijalne opasnosti, na način da cjelovito, dugoročno i u najvećoj mjeri zadovolji potrebe Opštine i njenih građana na smanjenju uticaja prirodnih i drugih nesreća, na život i zdravlje ljudi, materijalnih dobara i okoline i efikasnom otklanjanju posljedica prirodnih i drugih nesreća,

-organizovanje službi zaštite i spašavanja kod pravnih lica, čija je djelatnost podudarna, ili slična potrebama u zaštiti i spašavanju i

-organizovanje i izgradnja djelotvornog i prilagodljivog sistema zaštite i spašavanja, naročito usmjerenog na povećanju stepena preventivne zaštite.

II OSNOVNA NAČELA I OPREDJELJENJA RAZVOJA

Svi vidovi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća organizuju se i provode u skladu sa načelima međunarodnog humanitarnog prava o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i načelima proisteklih iz Zakona o zaštiti i spašavanju i drugih zakona i propisa kojima se uređuje organizacija, razvoj, pripremanje, upotreba snaga i sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

2.1. Osnovna načela i opredjeljenja u oblasti zaštite i spašavanja

Osnovna načela i opredjeljenja u oblasti zaštite i spašavanja su:

- Svi građani imaju pravo na zaštitu i spašavanje, ako je prirodnom ili drugom nesrećom ugrožen njihov život, zdravlje i imovina;
- Spašavanje ljudskih života ima prednost pred svim drugim poslovima u zaštiti i spašavanju;
- Svako fizičko i pravno lice ima pravo i dužnosti samostalno i skupa sa drugima provoditi zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima;
- Svako je dužan pružiti pomoć licu koje je u životnoj opasnosti, ukoliko time ne ugrožava svoj život i zdravlje;
- Civilna zaštita i druge djelatnosti namjenjene za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća imaju humanitarni, nevojni karakter i zasnivaju se na solidarnosti i uzajamnom pomaganju svih učesnika u zaštiti i spašavanju;
- Opština kao jedinica lokalne samouprave organizuje zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u okviru jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja Federacije BiH;
- Preventiva u oblasti zaštite i spašavanja ima prednost nad svim drugim aktivnostima;
- Građani mogu dobiti blagovremenu i tačnu informaciju o nesreći, njenim posljedicama, mjerama i aktivnostima koje se provode;
- Podaci o opasnostima, planovima, mjerama i aktivnostima koje se odnose na prirodnu i drugu nesreću su javni;
- Opština putem Operativnog centra civilne zaštite i sredstava javnog informisanja mora obavijestiti stanovništvo o opasnostima;
- Građani su dužni obavijestiti najbliži Operativni centar civilne zaštite ili policiju o svakoj opasnosti, ili prirodnoj i drugoj nesreći odmah kada je uoče, ili kada za nju saznaju;
- Fizička i pravna lica dužna su pravovremeno izvršiti sve predviđene mjere zaštite svojih objekata i zaposlenih od eventualne prirodne ili druge nesreće, kroz provođenje mjera zaštite i spašavanja, propisanim Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim aktima kojima se uređuje provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- Sistem zaštite i spašavanja u Opštini treba organizovati u skladu sa njenim materijalnim i ljudskim mogućnostima, razvijenosti infrastrukture i stepenu osjetljivosti na pojedine vrste opasnosti;
- U slučaju prirodne i druge nesreće, Opština prvo angažuje svoje snage i sredstva za zaštitu i spašavanje. Ako zbog razmjera i posljedica nesreće angažovane snage nisu dovoljne, nadležni opštinski organ može zatražiti pomoć od susjednih opština, Kantona 10, Federacije BiH i države BiH;
- Izvođenje akcije zaštite i spašavanja zasniva se na obaveznom provođenju odluke i naredbi Opštinskog, Kantonalnog ili Federalnog štaba civilne zaštite. Niko nije dužan i ne smije izvršiti naređenje ako je očito da bi time izvršio krivično djelo ili kršio međunarodno humanitarno pravo;
- Snage i sredstva za zaštitu i spašavanje organizuju se u skladu sa Procjenom ugroženosti Opštine;
- Samostalne službe zaštite i spašavanja Opština organizuje za obavljanje onih poslova i zadataka zaštite i spašavanja kada ne postoje razvijeni kapaciteti u okviru javnih preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica koja se u svojoj redovnoj djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem;
- Jedinice civilne zaštite formiraju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage, radi neposrednog angažovanja na zaštiti i spašavanju, kada sredstva javnih preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica i službe zaštite i

spašavanja nisu dovoljne za ostvarivanje efikasne zaštite i spašavanja na ugroženom području. Ove snage civilne zaštite organizuju se na teritorijalnom principu;

- Povjerenici civilne zaštite imenuju se u svim mjestima gdje građani žive i rade;
- Pravna i fizička lica koja su namjerno ili zbog nepažnje prouzrokovala opasnosti zbog kojih su nastali troškovi otklanjanja, dužni su nadoknaditi dio troškova nastalih u toku otklanjanja nastalih šteta u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju;
- Pomoć u slučaju prirodne i druge nesreće po pravilu je besplatna.

III PODRUČJA RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Planiranje razvoja sistema zaštite i spašavanja za suprotstavljanje prirodnim i drugim nesrećama je način da se osigura ekonomično i efikasno suočavanje s posljedicama tih nesreća.

Uspostavljanjem međusobne saradnje nosioca planiranja, veza između različitih stručnih profesionalnih i dobrovoljnih grupa, ukazivanjem na elemente njihovog zakonskog i funkcionalnog djelovanja, definisnjem smjera i pravca izgradnje i integrisanja elemenata u jedinstven sistem zaštite i spašavanja, omogućiti će se brz i efikasan odgovor na prirodne i druge nesreće.

Koncept programiranja i planiranja razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara se podrazumjeva u okviru dvije faze i u četiri međusobno povezana područja razvoja i to u:

- a) Fazi smanjenja rizika koji prethodi prirodnoj ili drugoj nesreći i u
- b) Fazi odgovora i oporavka nakon prirodne ili druge nesreće.

3.1. Faza smanjenja rizika koji prethodi prirodnoj ili drugoj nesreći

Faza smanjenja rizika obuhvata: preventivu od prirodne ili druge nesreće, ublažavanje kao dio preventive, pripravnost, odnosno spremnost na odgovor na nesreću.

3.1.1. Preventiva od prirodnih i drugih nesreća

Preventiva, kao područje razvoja, je najznačajnija aktivnost svih nosilaca zaštite i spašavanja materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Ona obuhvata organizovane radnje i postupke preventive prirode koje se planiraju i provode radi sprječavanja nastajanja ili širenja prirodne ili druge nesreće, ili ublažavanja njihovog djelovanja.

Cilj preventive je sprečavanje, onemogućavanje i smanjenje rizika i izvora ugroženosti, te sprečavanja i ublažavanja posljedica tih nesreća.

Svi nosioci zaštite i spašavanja dužni su u skladu sa materijalnim propisima koji uređuju oblast za koju su nadležni, planirati i provoditi preventivne mjere zaštite i spašavanja.

Provođenje preventivnih mjera u skladu sa zaključcima iz Procjene ugroženosti naročito je važno:

- u oblasti zakonodavstva;
- u oblasti zaštite zdravlja ljudi (epidemija);

- u oblasti zaštite životinja i namirnica životinjskog porijekla (epizootije i zoonoze);
- u oblasti prostornog uređenja i građenja (zemljotresi, rušenja, odroni, klizišta i slijevanje tla);
- u oblast zaštite okoline, šuma, voda, vazduha, bilja i biljnih proizvoda (upravljanje otpadom, biljne bolesti i štetočine, požari, poplave, oluja, mraz, visoki snijeg);
- u oblasti zaštite od požara i vatrogastva (šumski i drugi požari, eksplozije gasova i opasnih materija);
- u oblasti saobraćaja (nesreće u drumskom saobraćaju);
- u oblasti deminiranja i uklanjanja neeksplozivnih ubojnih sredstava (nesreće od mina i drugih NUS-va).

3.1.2. Ublažavanje

Prirodne i druge nesreće, bez obzira na stepen razvijenosti sistema zaštite i spašavanja, skoro redovno iznenade nosioce planiranja i uvijek su komplikovanije nego što se to predviđa u procjenama ugroženosti.

Svaka prirodna ili druga nesreća proizvodi direktne ili naknadne posljedice po ljude i materijalna dobra. Preventivom u oblasti zaštite i spašavanja moguće je spriječiti pojedine učinke prirodne ili druge nesreće, ali ne sve. Neke od njih će nastaviti svoje štetno djelovanje bez obzira na preduzete preventivne mjere. Ove posljedice mogu se ublažiti planiranjem i provođenjem stručnih mjera usmjerenih na smanjenje sila udara, rušilačkog djelovanja prirodne ili druge nesreće.

Područje ublažavanja je nastavak preventive primjenom konkretnih mjera i aktivnosti koje se načelno dijele na:

a) Administrativno-stručne mjere u koje ulazi:

- razvoj zakonskog okvira, koji će urediti oblast preventive u zaštiti i spašavanju,
- finansijski poticaj usmjeren na ublažavanje, tehničku pomoć, olakšice pri osiguranju i poreske olakšice, kojim će se postići veći stepen provođenja prevencije,
- obuka i obrazovanje, radi sticanja stručnih znanja i vještina za zaštitu i spašavanje,
- izgradnja i razvoj upravnih i stručnih organa i institucija za zaštitu i spašavanje,
- instaliranje radio-opreme, informatičke i druge opreme u Operativni centar civilne zaštite i
- razvijanje svijesti kod građana na mogućnost nastanka nesreće.

b) Građevinsko-tehničke stručne mjere:

Ove mjere ublažavanja direktno su u funkciji efikasne zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara i razvijaju se na osnovu:

- odgovarajućeg prostornog planiranja,
- procjene fizičkih sila, koje mogu nastati u toku djelovanja prirodne nesreće i planiranjem mjera koje bi ublažile djelovanje tih sila,
- tehnike građenja, sa odgovarajućom kontrolom i nadzorom.

Ovim mjerama će se omogućiti izgradnja objekata koji će biti otporni na fizičke sile izazvane prirodnim nesrećama (zemljotresima, poplavama, snježnim nanosima, jakim vjetrovima, klizištima itd), ojačavanje postojećih građevina da bi se učinile još otpornijim na fizičke sile.

3.1.3. Pripravnost-spremnost za odgovor na nesreću

Pripravnost, odnosno spremnost za odgovor na nesreću je praktično stanje trenutnih kapaciteta i sposobnost nosilaca planiranja institucija, organa upravljanja, udruženja građana i pojedinaca da brzo i efikasno odgovore na sve izazove prirodne ili druge nesreće.

Kroz razvoj pripravnosti u zaštiti i spašavanju treba postići razvoj novih i dodatnih resursa (ljudskih, materijalno-tehničkih), tako da bi sljedeći odgovor na izazove prirodne ili druge nesreće mogao biti bolji od prethodnog. Ovo područje razvoja zaštite i spašavanja direktno je povezano sa područjem odgovora na prirodne i druge nesreće. Što se postigne veći stepen pripravnosti-spremnosti biće i efikasniji odgovor na djelovanje prirodne ili druge nesreće.

Zbog toga je veoma važno da se u razvoju sistema zaštite i spašavanja, zavisno od procijenjenih potreba, pripreme potrebni resursi (snage, sredstva, oprema, veze, komunikacije i dr.), koji će kroz obučavanje i osposobljavanje postići najviši stepen spremnosti-pripravnosti za izvršenje planiranih zadataka.

U razvojnom pogledu posebnu pažnju treba posvetiti elementima spremnosti-pripravnosti koja se postiže:

- obukom,
- instaliranjem sistema ranog upozoravanja,
- izgradnjom specijalizovanih komunikacijskih sistema za podršku upravljanju procesom u prijenosu govora i podataka,
- uspostavljanjem baza podataka značajnih za zaštitu i spašavanje,
- vježbom simulacije-provjere planova zaštite i spašavanja i
- osiguravanjem namjenskih sredstava za provođenje faze smanjenja rizika koja prethodi prirodnoj ili drugoj nesreći.

3.2. Faza odgovora i oporavka nakon prirodne ili druge nesreće

3.2.1. Odgovor

Osnovni cilj svih aktivnosti u pripremi za zaštitu i spašavanje je postizanje što većeg stepena sposobnosti da se odgovori na izazove koje sa sobom donose prirodne ili druge nesreće pred društvenu zajednicu.

Mjere odgovora – interventne mjere su organizovane radnje i postupci operativne prirode, koje se provode u toku trajanja prirodne ili druge nesreće usmjere ka spašavanju života i zaštiti materijalnih dobara.

Ovo područje razvoja zaštite i spašavanja direktno je zavisno od onog što se u sistemu preventive čini ili ne čini da bi se spriječile prirodne ili druge nesreće, odnosno ublažile njihove posljedice. Dosadašnja iskustva u oblasti zaštite od prirodnih ili drugih nesreća pokazala su da što se više uloži u preventivu veća je i sposobnost društva da odgovori na izazove prirodne ili druge nesreće i obratno.

Osnovni vidovi odgovora (interventnih mjera) na prirodnu ili drugu nesreću su:

- aktiviranje sistema zaštite i spašavanja,
- prikupljanje podataka o opasnosti,
- procjena i analiza dobijenih podataka i utvrđivanje razmjera opasnosti,

- aktiviranje odgovarajućih službi i sredstava za zaštitu i spašavanje,
- mjere spašavanja ljudi zarobljenih u ruševinama, na vodi i pod vodom,
- trijaža, liječnička pomoć, medicinska evakuacija povrijeđenih i unesrećenih,
- evakuacija građana sa ugroženog područja,
- gašenje požara,
- organizacija smještaja za nastradale,
- osposobljavanje izlaznih i ulaznih puteva, raščišćavanje puteva,
- uspostavljanje komunikacija i veza (radio, fiksne i mobilne telefonije),
- snabdijevanje vodom za piće i strujom,
- informisanje javnosti i rad sa medijima i
- zaštita imovine i javnog reda i mira na ugroženom području.

Prirodne i druge nesreće bez obzira na stepen razvijenosti sistema zaštite i spašavanja i njegove sposobnosti da odgovori-interveniše na posljedice nesreće, skoro redovno iznenade nosioce planiranja i uvijek su komplikovanije od onog što se predvidi u procjenama ugroženosti.

Zbog toga se u operacijama odgovora – intervenciji na prirodnu ili drugu nesreću, javljaju ozbiljni problemi na koje, kroz provođenje prevencije u sistemu zaštite i spašavanja, treba obratiti posebnu pažnju, a ti problemi su:

- organizacijski i tehnički nedostaci u sistemu upozoravanja građana na opasnost,
- nedovoljan stepen organizovanosti i razvijenosti pojedinih elemenata sistema odgovora,
- nepostojanje logističkih centara,
- teškoće u procjenjivanju i evidenciji šteta,
- netačne ili neprecizne informacije o stanju stanovništva na ugroženim područjima,
- slaba koordinacija operacija odgovora,
- neorganizovan prijem međunarodne pomoći i neodgovarajući artikli koji se dostavljaju kao pomoć.

3.2.2. Oporavak

Oporavak je postupak kojim se društveni sistem ili njegov pojedini podsistem ponovno dovode u funkciju čime se normalizuju uslovi života i rada na području zahvaćenom prirodnom ili drugom nesrećom.

Sa stajališta razvoja ovog područja zaštite i spašavanja treba imati u vidu da oporavak, odnosno saniranje posljedica prirodne ili druge nesreće može trajati duže ili kraće, što zavisi od provedenih preventivnih mjera na sprječavanju nastanka prirodne ili druge nesreće, stepena sposobnosti društvene zajednice da odgovori ili interveniše na nesreću, intenziteta ili razmjera prirodne ili druge nesreće, ekonomske i druge razvijenosti društva i međunarodne pomoći.

Posebnu pažnju u pogledu oporavka treba posvetiti analizi stanja nakon prirodne i druge nesreće s ciljem:

- saniranja stanja,
- rehabilitacije osoba pogođenih posljedicama prirodne ili druge nesreće i
- prioritete rekonstrukcije građevina.

Za saniranje potrebno je osigurati:

- analizu šteta i procjenu potreba, prioritete i potrebno vrijeme reakcije u pružanju pomoći ugroženim ljudima i materijalnim dobrima,

- sanaciju ključnih službi (zdravstvene, komunalne, epidemiološko-higijenske, građevinske, transportne, elektrodistributivne idr),
- hitnu popravku kuća, stambenih i drugih objekata koji se mogu popraviti,
- privremeni smještaj ugroženog stanovništva, dostava artikala ishrane i osnovnih životnih potrepština i
- operaciju raščišćavanja.

IV NOSIOCI PROVOĐENJA PROGRAMA RAZVOJA

Za ostvarivanje Programa razvoja Opštine odgovorni su: Opštinsko vijeće i Opštinski načelnik, sa službama za upravu. Opštinske službe, u skladu sa definisanim nadležnostima i obavezama, dužne su osigurati koordinaciju djelovanja i provođenje postavljenih ciljeva.

Služba civilne zaštite Opštine ima ključnu ulogu u koordinaciji provođenja ukupnog Programa razvoja na nivou Opštine.

Ključna odgovornost i uloga navedenih organa i službi u provođenju programa razvoja ogleda se u činjenici da su oni odgovorni za stvaranje uslova za razvoj i izgradnju sistema zaštite i spašavanja na području Opštine, odnosno odgovorajuće organizacije, kadrovskih i materijalnih resursa društva za efikasan odgovor na zahtjeve koje pred njih postavljaju prirodne i druge nesreće.

V ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI OPŠTINE

Procjenu ugroženosti Opštine, u skladu sa članom 174. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, izradila je Služba civilne zaštite Opštine, u saradnji sa službama za upravu Opštine, zavisno od oblasti koje su u njihovoj nadležnosti.

Za sve opasnosti od prirodnih, tehničko-tehnoških i drugih nesreća pojedinačno su obrađene procjene, mjere zaštite i spašavanja, organizovanost snaga i sredstava, kao i zadaci pojedinih struktura za ublažavanje i otklanjanje eventualnih posljedica.

Procjena ugroženosti Opštine Drvar je rađena na osnovu sljedećih elemenata:

- prirodno-geografske karakteristike područja Opštine: geografskog položaja, reljefa, veličine područja, geološko-hidroloških, orografskih, klimatskih i seizmičkih uslova i njihovog uticaja na pojave prirodnih nepogoda;
- uzroka i pojava koje mogu dovesti do nastajanja prirodnih nepogoda, koji obuhvataju: vrste i stepen opasnosti od nastajanja prirodnih nepogoda, frekvenciju pojavljivanja, intenzitet djelovanja, vrijeme trajanja i moguće posljedice po ljude i materijalna dobra;
- vrste i količine opasnih materija koje se koriste u tehnološkom procesu preduzeća i drugih pravnih lica na području Opštine, a koja mogu izazvati nastajanje prirodnih i drugih nepogoda;
- ekonomske i urbane izgrađenosti područja Opštine: saobraćajnih i drugih sistema, broja i rasporeda stambenih zgrada i drugih objekata i uticaj stambene izgrađenosti na organizaciju zaštite i njeno provođenje, stanovništva;
- vrste, količine i vrijednosti značajnih materijalnih dobara koja mogu biti ugrožena prirodnim i drugim nepogodama; stanja organizovanosti i ostvarivanja postojeće zaštite, a naročito preventivne zaštite i

problema u funkcionisanju zaštite, mjera za učešće u zaštiti u toku djelovanja prirodne nepogode; stanja snaga civilne zaštite i drugih snaga i sredstava koja se mogu angažovati na zadacima zaštite od prirodnih nepogoda u Opštini, preduzećima, mjesnim zajednicama i drugim pravnim licima.

5.1. Opšti zaključci

Na prostoru Opštine Drvar, u daljoj, a i bližoj prošlosti registrovani su: poplave, zemljotresi, šumski požari, suše, epizotije, zarazne bolesti bilja i biljne štetočine, visoki snježni nanosi, poledica, posebno u planininskom djelu Opštine i druge prirodne i tehničko-tehnološke nesreće manjeg i većeg intenziteta i razmjera. Iako po svom intenzitetu, razmjerama, ugrožavanju ljudskih života i štetama nisu imale obilježje katastrofe, prirodne i druge nesreće su uvijek bile dio naše stvarnosti.

Za sada se sistem zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća zasniva na obavezi Opštine da spriječi i ukloni opasnosti i da primjeni pravovremene mjere, ako se nesreća desi. Stalna je obaveza i pravo i svih drugih pravnih lica i građana ostvarivanje mjera zaštite i spašavanja, odnosno lične i uzajamne zaštite. Potencijalne prirodne i druge nesreće koje ugrožavaju područje Opštine zahtijevaju stvaranje racionalnog, efikasnog i funkcionalnog sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Okosnicu organizacije zaštite i spašavanja Opštine od prirodnih i drugih nesreća treba da čine privredna društva i druga pravna lica koje osniva Opština, a koja u svojoj redovnoj djelatnosti obavljaju poslove od značaja za zaštitu i spašavanje, a u slučaju prirodne ili druge nesreće svoju djelatnost prilagođavaju potrebama zaštite i spašavanja i u vezi sa tim, provode potrebne pripreme, opremanja, obuke i osposobljavanja radnika za njihovo djelovanje i učešće u zaštiti i spašavanju.

Opštinska služba i Opštinski štab civilne zaštite upravno, planski i operativno- stručno promovišu zakonsku odgovornost rukovodnih struktura za ostvarivanje priprema za zaštitu i spašavanje, kojima se postiže smanjenje rizika od nastajanja nesreća, smanjenje ljudskih gubitaka, efikasno djelovanje u spašavanju, otklanjanju i saniranju posljedica, rekonstrukciji, stabilizaciji i normalizaciji stanja nakon nesreće i spremnosti Opštine na adekvatan odgovor na moguću nesreću.

Nezamjenjivu ulogu u zaštiti i spašavanju, pored privrednih društava i drugih pravnih lica, koja se u svojoj redovnoj djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem, imaju: humanitarna i druga udruženja i organizacije, koji svojim programom rada između ostalog, utvrđuju zadatke i aktivnosti na zaštiti i spašavanju, a to su: sportska društva i organizacije, organizacija Crvenog krsta, radioamaterska, planinarska, lovačka i druga udruženja i organizacije.

Neke od ovih pravnih, privrednih društava, humanitarnih i drugih organizacija i udruženja raspolazu sa obučanim kadrovima i specijalističkom opremom, pa kao takve predstavljaju osposobljene snage za zaštitu i spašavanje, koje, u skladu sa članom 122. Zakona o zaštiti i spašavanju treba odrediti kao službe zaštite i spašavanja Opštine.

Obučavanje, opremanje i osposobljavanje ovako formiranih službi zaštite i spašavanja vršilo bi se iz

sredstava prikupljenih po osnovu posebne naknade na osnovu člana 184. stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Za uspješno rukovođenje i upravljanje akcijama zaštite i spašavanja, neophodna je informacijsko-komunikacijska podrška. U sistemu zaštite i spašavanja, u Opštini je predviđeno organizovanje i uspostavljanje sistema komunikacije i veza, odnosno organizovanje i opremanje Operativnog centra civilne zaštite.

S obzirom na zagađenost područja Opštine minama i drugim neeksplozivnim ubojnim sredstvima i mogućnost stradanja ljudi, neophodno je provoditi koncept protiv-minske akcije, koji polazi od jasne pretpostavke da karakter minskog problema zahtjeva efikasnije upravljanje rizikom i to kroz neprekidno procjenjivanje minske situacije i efikasno planiranje, koordinaciju i povezivanje svih komponenti protivminske akcije, sa smanjenjem rizika od mina i svođenjem istog, na prihvatljiv nivo. U tom pogledu, neophodno je na nivou Kantona 10 formirati tim za zaštitu od NUS-ova ojačati.

Kako su postojeće materijalne mogućnosti Opštine ograničavajući faktor za stvaranje masovne organizacije zaštite i spašavanja, sa velikim brojem službi zaštite i spašavanja, specijalizovanih i drugih jedinica civilne zaštite, pored načela obaveznosti učešća u civilnoj zaštiti, potrebno je afirmisati i načelo humanosti, solidarnosti, samopomoći i uzajamne pomoći, na kojima se pored profesionalnih službi mora temeljiti svaki sistem zaštite i spašavanja, pa i organizacija zaštite i spašavanja u Opštini.

U svim situacijama, kada prirodna, tehničko-tehnološka i druga nesreća svojim razmjerama, intenzitetom i posljedicama prevazilazi mogućnosti Opštine, neophodno je tražiti pomoć Kantona, entiteta i države Bosne i Hercegovine, na način i po procedurama utvrđenim Zakonom o zaštiti i spašavanju.

VI STANJE ORGANIZOVANOSTI CIVILNE ZAŠTITE

Prethodno spomenute prirodne i druge nesreće, a posebno potresi, poplave, epidemije, epizotije, klizanja tla kao i požari, visoki snježni nanosi i poledice, suše i dr. mogu izazvati posljedice velikih razmjera. Očekivati je posljedice i oštećenja stambenih, javnih i drugih zgrada, oštećenja drumskih saobraćajnica, kao i objekata na njima (mostovi, propusti) električne i telekomunikacione, vodovodne i kanalizacione mreže, djelimično ili potpuno razaranje vodoprivrednih objekata i dr.

Imajući to u vidu, obaveze i potrebu organizovanja, pripremanja i provođenja mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u opštini Drvar utvrđena je Zakonom o zaštiti i spašavanju, kao i u čitavom nizu provedbenih propisa koji proističu iz ovog Zakona.

Opštinsko vijeće je donijelo Odluku o organizovanju i funkcionisanju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području opštine Drvar («Službeni glasnik Opštine Drvar» broj: 1/09), krajem 2008. godine.

6.1. Organizacija civilne zaštite na području Opštine

Organizacija civilne zaštite na području Opštine obuhvata:

- Ličnu i uzajamnu zaštitu građana;
- Mjere zaštite i spašavanja;

- Štabove i povjerenike civilne zaštite;
- Službe zaštite i spašavanja;
- Jedinice civilne zaštite.

U organizaciju civilne zaštite spada i Služba civilne zaštite Opštine Drvar, čiji su položaj, ovlaštenja i odgovornosti uređene Zakonom o zaštiti i spašavanju, drugim zakonima i propisima.

6.1.1. Lična i uzajamna zaštita građana

Lična i uzajamna zaštita građana, kao najmasovniji oblik pripremanja i organizovanog učešća građana u zaštiti i spašavanju na području Opštine se provodi kroz:

- obuku građana,
- mjere i postupke preventivne zaštite,
- prvu pomoć i samopomoć,
- zbrinjavanje djece i nemoćnih lica i
- hitne intervencije u zaštiti i spašavanju.

Kada Opštinski štab civilne zaštite raspoloživim ljudstvom ne može da otkloni uzroke nepogode, ili njene posljedice, angažuje se ljudstvo sa teritorije Opštine, od 18 – 60 godina starosti, a koje nije raspoređeno po bilo kojem osnovu, na zadacima zaštite i spašavanja.

Od ovog ljudstva organi mjesnih zajednica formiraju radne jedinice, koje se uključuju u akcije zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Radne jedinice mogu se upotrijebiti za:

- evakuaciju i zbrinjavanje ljudi i materijalnih dobara,
- dislokaciju proizvodnih kapaciteta, sirovina i poluproizvoda,
- ispomoc komunalnim i građevinskim jedinicama, organizacijama i snagama CZ pri raščišćavanju i spašavanju iz ruševina,
- rušenju objekata i izgradnji nasipa, kanala i propusta,
- izradi kanalizacione i vodovodne mreže i
- uspostavljanju pješačkih i kolskih prelaza.

Lična i uzajamna zaštita građana predstavlja najmasovniji oblik pripremanja i organizovanja učešća građana u zaštiti i spašavanju. Taj segment civilne zaštite se provodi na svim mjestima gdje građani žive i rade.

6.1.2. Mjere zaštite i spašavanja

Mjere zaštite i spašavanja predstavljaju organizovane radnje i postupke preventivne i operativne prirode, koje pripremaju i provode opštinski organ uprave i službe za upravu Opštine prije, u toku i poslije prirodne ili druge nesreće, pa se s obzirom na to mogu podijeliti u:

- mjere i postupke zaštite i spašavanja u slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodne ili druge nesreće;
- mjere i postupke zaštite i spašavanja tokom trajanja prirodnih i drugih nesreća i
- mjere i postupke za ublažavanje i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća.

Posebna pažnja će se obratiti provođenju preventivnih mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja značajnih za sprječavanje nastajanja i širenja opasnosti i zaštitu od takve opasnosti.

Navedene mjere i postupci zaštite i spašavanja utvrđiće se u Opštinskom planu zaštite i spašavanja od

prirodnih i drugih nesreća, pojedinačno, za svaku prirodnu i drugu nesreću, koja se može desiti na području opštine Drvar.

U cilju provođenja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na području opštine Drvar od prirodnih i drugih nesreća, provode se navedene aktivnosti i mjere i to : sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, evakuacija, zbrinjavanje ugroženih i nastradalih, zamračivanje, zaštita i spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških sredstava, zaštita i spašavanje od rušenja, zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom, zaštita i spašavanje od požara, zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava, prva medicinska pomoć, zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla, asanacija terena, zaštita okoline, zaštita bilja i biljnih proizvoda.

Zadaci građana na provođenju mjera zaštite i spašavanja su: obavješćavanje Opštinskog Operativnog centra o pojavama koje mogu prouzrokovati nesreće, obaveza davanja materijalnih sredstava, obučavanje za ličnu i uzajamnu zaštitu i provođenje mjera zaštite i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća.

Zadaci privrednih društava i drugih pravnih lica koji obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća su: provođenje odgovarajućih priprema, donošenje planova zaštite i spašavanja za svoje djelovanje u zaštiti i spašavanju, planiranje i osiguravanje materijalno-tehničkih sredstava za sprovođenje mjera zaštite i spašavanja i organizovanje jedinica i povjerenika civilne zaštite, opremanje te jedinice i povjerenika potrebnom opremom i sredstvima i provođenje odluka Opštinskog štaba CZ.

Mjere i postupci zaštite i spašavanja u toku trajanja prirodne i druge nesreće obuhvataju: neposredno učešće odgovarajućih službi zaštite i spašavanja, odnosno odgovarajućih jedinica civilne zaštite, kao i povjerenika, te angažovanje stručnih službi iz oblasti: zdravstva, komunalija, građevinarstva i dr.

Mjere i postupci zaštite i spašavanja moraju biti međusobno usklađeni i to: planovi zaštite pravnih lica s planom zaštite Opštine, planovi zaštite Opštine Drvar sa planom zaštite Kantona 10, a planovi zaštite Kantona 10 sa planom zaštite od prirodnih i drugih nesreća Federacije BiH.

6.1.3. Opštinski štab civilne zaštite

Osim formiranja struktura civilne zaštite, predviđenih za obavljanje upravnih, stručnih i drugih poslova iz područja zaštite i spašavanja, Opštinsko vijeće je Odlukom o osnivanju Opštinskog štaba civilne zaštite broj: 01-02-2924-1/06 od 21.07.2006. godine osnovalo stručno-operativni organ za upravljanje akcijama zaštite i spašavanja. Imenovani štab je u toku 2006. godine prošao obuku za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja. Opštinski načelnik je, na osnovu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Opštinskog štaba civilne zaštite broj: 01-02-5922-1/08 od 15.01.2009. godine, izvršio dopunu i izmjenu članova Opštinskog štaba.

U mjesnim zajednicama u kojima zakonski postoji mogućnost za formiranje štabova, ono nije izvršeno, a njihovu funkciju obavljaju povjerenici civilne zaštite.

Prema vlastitoj procjeni ugroženosti pravna lica mogu formirati štabove. Na području naše Opštine, ni u jednom pravnom licu nije formiran štab.

Opštinski štab civilne zaštite nije opremljen materijalno-tehničkim sredstvima i opremom, a njegova struktura je sledeća:

OPŠTINSKI ŠTAB CIVILNE ZAŠTITE

Broj članova štaba

- Potrebno - 14
- Popunjeno - 14

Stručna sprema

- VSS - 6
- VŠS - 4
- SSS - 4

Poslovi koje izvršava Opštinski štab civilne zaštite u rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja su sljedeći:

- odlučuje o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštitu i spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuje na područja koja su ugrožena,
- naređuje provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja, određuje snage i sredstva koja će provoditi te mjere,
- usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih učesnika angažovanih na zaštitu i spašavanju na svom području,
- rješava sva pitanja koja su u toku provođenja aktivnosti na zaštitu i spašavanju pojave u vezi sa angažovanjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana i
- naređuje povjerenicima mjesnih zajednica, štabovima civilne zaštite pravnih lica u kojima su ti štabovi osnovani i službama zaštite i spašavanja da učestvuju u poduzimanju mjera i aktivnosti na zaštitu i spašavanju na određenom području.

6.1.4. Povjerenici civilne zaštite

Povjerenici civilne zaštite određuju se u: naselju, dijelu naselja, selima, stambenim zgradama, organima uprave, ustanovama i drugim pravnim licima u kojima se ne osnivaju štabovi civilne zaštite. Broj povjerenika određuje se u zavisnosti od broja stanovnika, zaposlenih, od unutrašnje organizacije pravnog lica i sl.

Osnovni zadaci povjerenika su:

- organizovanje, pripremanje i provođenje lične i kolektivne zaštite;
- pružanje prve pomoći;
- organizovanje i provođenje spašavanja ljudi u zgradama za koje su zaduženi;
- organizovanje akcija gašenja manjih i početnih požara;
- preduzimanje mjera da se provode naredbe štaba i
- prijem građana u skloništa i organizacija njihovog boravka u njima.

Načelnik opštine rješenjem od 17.07.2008.godine je imenovao povjerenike civilne zaštite u svim mjesnim zajednicama i u podružnicama mjesnih zajednica. Njihov ukupni broj je 22. Potrebno je imenovati još povjerenika i to po: stambenih zonama, u većim seoskim mjesnim zajednicama (po prostranstvu i stanovništvu). Svako pravno lice treba da imenuje po jednog povjerenika, gdje na osnovu njihove vlastite procjene ugroženosti nema potrebe za štabom.

Povjerenici civilne zaštite nisu opremljeni sa materijalno tehničkim sredstvima za izvršavanje svojih

zadataka, te u budućem periodu treba izvršiti opremanje istih.

6.1.5. Službe zaštite i spašavanja

Polazeći od činjenice da sadašnji stepen ekonomskog razvoja BiH i njenih entiteta ne omogućuje razvoj i izgradnju sistema civilne zaštite na principu masovnosti, Zakon o zaštiti i spašavanju, za razliku od ranijih propisa koji su uređivali ovu oblast, kao osnovne nosioce zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara promoviše pravna lica iz oblasti zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, hemijske i rudarstva, hidrometeorologije, seizmologije, ekologije i druga, koja u svojoj redovnoj djelatnosti obavljaju poslove i zadatke od značaja za zaštitu i spašavanje, u skladu sa materijalnim zakonima i drugim propisima koji uređuju oblast za koju su nadležni, odnosno u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju.

Ova pravna lica u vršenju svojih redovnih dužnosti dužna su: provoditi odgovarajuće pripreme za zaštitu i spašavanje, donijeti vlastite planove zaštite i spašavanja, osigurati MTS(materijalno tehnička sredstva) za provođenje mjera zaštite i spašavanja, organizovati vlastite jedinice civilne zaštite i imenovati povjerenike civilne zaštite, opremiti ih i osposobiti za njihovo djelovanje u zaštiti i spašavanju.

Članom 123. Zakona o zaštiti i spašavanju utvrđena je obaveza ovih pravnih lica da formiraju službe zaštite i spašavanja. Funkciju službe zaštite i spašavanja može imati cijelo privredno društvo-pravno lice ili njegov dio čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje.

Opštinski načelnik svojim propisom određuje pravna lica (Dom zdravlja Drvar, JP»Komunalac«) i udruženja građana od kojih će se organizovati služba zaštite i spašavanja, koja će djelovati na području Opštine. Ukoliko ne budu postojali uslovi za formiranje službi zaštite i spašavanja, u skladu sa Procjenom ugroženosti i materijalnim mogućnostima, Opštinski načelnik i Služba civilne zaštite će organizovati samostalne službe zaštite i spašavanja, čiji bi se rad finansirao iz opštinskog budžeta.

Potrebno je donijeti i odgovarajuće odluke o osnivanju, a potom organizovati i potpisati odgovarajuće ugovore o međusobnim obavezama u pogledu dodatnog opremanja, obuke tih službi i njihovog sudjelovanja u akcijama zaštite i spašavanja, na zahtjev odgovarajućih stručno-operativnih organa zaštite i spašavanja.

6.1.5.1 Humanitarne organizacije i udruženja građana

Značajnu ulogu u provođenju zaštite i spašavanja imaju humanitarne organizacije i udruženja građana koja, u sklopu svoje redovne djelatnosti, obavljaju poslove i zadatke od značaja za zaštitu i spašavanje kao što su: Crveni krst, planinari, speolozi, alpinisti, radio amateri, lovačko i ribarsko udruženja i dr.

Ove organizacije imaju posebnu ulogu u podizanju svijesti o značenju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i opasnosti, upotpunjavanju i u ostvarivanju sadržaja svih mjera zaštite i spašavanja.

Zakon o zaštiti i spašavanju omogućio je da ove organizacije i udruženja imaju aktivniju ulogu u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, jer imaju opremu, sredstva i obučene kadrove-pripadnike za izvršavanje

pojedinih poslova i zadataka zaštite i spašavanja. Zakonom o zaštiti i spašavanju, u članu 123., ostavljena je mogućnost opštinama da ova pravna lica odredi kao službe zaštite i spašavanja, a odnosi između njih i osnivača službi bili bi uređeni ugovorom o međusobnim pravima i obavezama u vršenju poslova zaštite i spašavanja za koje su nadležni.

Ove organizacije i udruženja građana na području Opštine još uvijek nisu integrisane u sistem zaštite i spašavanja jer nisu donešeni podzakonski propisi kojima se uređuje način organizovanja, poslovi i zadaci službi zaštite i spašavanja.

6.1.6. Jedinice civilne zaštite

Jedinice civilne zaštite osnivaju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage civilne zaštite radi neposrednog angažovanja na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, te otklanjanja posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća. Opština formira jedinice opšte i specijalizovane namjene.

Vrsta, veličina i broj jedinica civilne zaštite utvrđuje se na osnovu procjene ugroženosti za određeno područje kao i ljudskih, materijalnih i drugih mogućnosti kojima raspolaže Opština. Popunjavanje ovih struktura civilne zaštite vrši se na teritorijalnom principu.

Iako je Zakonom o zaštiti i spašavanju uređen način formiranja jedinica civilne zaštite do njihovog osnivanja, u skladu sa ovim Zakonom, još nije došlo. Za sprovođenje mjera zaštite i spašavanja potrebno je formirati jednu jedinicu opšte namjene.

6.1.6.1. Vatrogastvo

Vatrogastvo je značajna komponenta sistema zaštite i spašavanja. Vatrogasne jedinice trebale bi biti jedine profesionalne jedinice zaštite i spašavanja, koje se finansiraju iz budžetskih sredstava. Pravni status vatrogasnih jedinica još uvijek je uređen Zakonom o zaštiti od požara («Službeni list SRBIH» broj: 15/87, 37/88, 28/89, 19/90). Taj Zakon je u mnogim segmentima zastario. U proceduri je donošenje novog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva na nivou Federacije BiH, odnosno Kantona 10.

Opština posjeduje jedno vatrogasno vozilo i nešto zastarjele opreme, a poslove iz vatrogastva (intervencije) povremeno obavlja jedan izvršilac. Formiranje jedinice će se izvršiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i vatrogastvu, kada bude donjet, a njeni zadaci će biti:

- lokalizovanje i gašenje požara,
- sprovođenje preventivno-organizacionih i tehničkih mjera zaštite od požara i
- spašavanje ljudi i imovine iz zapaljenih objekata.

Pored ovih zadataka, vatrogasna jedinica će biti angažovana i na drugim zadacima, kao što su: dekontaminacija objekata, snabdjevanje vodom, izbacivanje vode iz poplavljenih objekata, spašavanje unesrećenih u saobraćajnim udesima, spašavanje sa visine i sl.

Jedinica treba da predstavlja osnovnu operativnu snagu u sistemu zaštite i spašavanja od prirodnih i

drugih nesreća, pa shodno tome treba da se adekvatno popuni ne samo kadrovima (mladim, sposobnim, obučanim) nego i materijalno-tehničkim sredstvima, jer kao što je već navedeno, Opština posjeduje jedno vatrogasno vozilo (malog kapaciteta) i nešto opreme, što je nedovoljno za normalno funkcionisanje.

Zakon o zaštiti od požara u članu 41. obavezuje preduzeća u kojima postoji povećana opasnost od požara da moraju osnovati preduzetnu vatrogasnu jedinicu. U preduzeću «Finvest» postoji dobrovoljno vatrogasno društvo koje učestvuje i u gašenju požara van ove privredne organizacije.

U lokalizovanju i gašenju požara učestvuje i cisterna za vodosnabdjevanje JP «Komunalac».

6.1.7. Služba civilne zaštite

Upravne, stručne i druge poslove u oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti Opštine, vrši opštinska služba civilne zaštite. Iako je Zakonom o zaštiti i spašavanju uređeno, a on je donešen 2003. godine, da su Opštine u roku od 60 dana, od stupanja na snagu Zakona, dužne dovršiti postupak organizovanja službi civilne zaštite, to je urađeno tek krajem 2006 godine.

Opštinsko vijeće Drvara donijelo je Odluku o osnivanju službe civilne zaštite koja je sastavni dio Odluke o osnivanju i djelokrugu rada službi za upravu u Opštini Drvar broj: 01-02-4979-1/06 od 27.12.2006 godine.

Opština je donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog opštinskog organa uprave, u okviru kojeg je uređena i unutrašnja organizacija Službe civilne zaštite Opštine.

Služba nije kadrovski popunjena i nema neophodna materijalno tehnička sredstva za rad Operativnog centra. Prema Zakonu o zaštiti i spašavanju, u Opštinskoj službi civilne zaštite treba biti osnovan Operativni centar, koji ima izuzetan značaj i ulogu u odgovoru na prirodne i druge nesreće (na ovom mjestu se naglašava zakonska obaveza njegovog organizovanja iz razloga neshvaćanja njegovog značaja u sistemu zaštite i spašavanja). Njegov zadatak je da vrši prikupljanje i obradu prikupljenih podataka, uzbuđivanje i upozoravanje građana, prenos naređenja Štaba, oglašavanje prestanka opasnosti i dr. Pored opremanja Centra kvalitetnom sofisticiranom opremom i sredstvima za rad, kadrovsku popunjenost centra treba izvršiti tako da na tim poslovima, u Službi civilne zaštite Opštine mora raditi najmanje jedno lice puno radno vrijeme, a u slučaju prirodne ili druge nesreće ili u slučaju rata, Centar se popunjava obaveznicima civilne zaštite i radi neprekidno 24 sata.

6.2. Komisija za procjenu šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća

Procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, utvrđivanje vrste i veličine štete koje nastaju na materijalnim dobrima vrši Opštinska komisija za procjenu šteta. Rezultati procjene štete koriste se za utvrđivanje konkretnih mjera koje treba preduzimati radi otklanjanja nastalih šteta, kao i za utvrđivanje veličine gubitaka u društvenom bogatstvu i za odlučivanje o pružanju pomoći

nastradlom području i za saniranje posljedica od prirodnih i drugih nesreća na području Opštine.

U skladu sa članom 7. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, na području Opštine formirana je Opštinska komisije za procjenu šteta.

Pored konkretnih zadataka, utvrđenih Uredbom, komisije za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća se osniva i radi zakonitog, racionalnog i ekonomičnog, odnosno transparentnog korištenja budžetskih sredstava u saniranju i ublažavanju posljedica nastalih djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

6.3. Izvori finansiranja zaštite i spašavanja

Zaštita od prirodnih i drugih nesreća finansira se iz:

- Budžeta opštine,
- sredstava pravnih lica,
- osiguranja i
- dobrovoljnih priloga i drugih izvora utvrđenih Zakonom.

Izvori finansiranja zaštite i spašavanja na svim nivoima vlasti u Federaciji BiH su budžetska sredstva i ona su nedovoljna za finansiranje zaštite i spašavanja.

Da bi se osigurala sredstva za finansiranje zaštite i spašavanja, Zakonom o zaštiti i spašavanju u članu 180. uvedena je posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5% od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenih. Posebnu naknadu uplaćuju sva pravna lica i građani koji obavljaju samostalnu djelatnost.

Ta sredstva se vode na posebnom transakcijskom računu budžeta Opštine. Da bi se osigurala zaštita ovih sredstava od nenamjenskog trošenja, zakonodavac je propisao u koje svrhe se isključivo mogu trošiti sredstva. Sredstva koja se ostvare u toku godine ne gase se istekom kalendarske godine, već se prenose u narednu godinu i akumuliraju sa sredstvima koja se prikupe u toku naredna godine.

Raspodjela ostvarenih prihoda po ovom osnovu, Zakonom o zaštiti i spašavanju uređeno je tako da od evidentiranih sredstava: 20% pripada Federaciji, 30% Kantonu 10 i 50% Opštini Drvar.

6.4. Dostignuti stepen zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća

Razvoj zaštite ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ne može se posmatrati odvojeno od razvoja oblasti društvenog života u kojima se obavljaju poslovi i zadaci koji stoje u direktnoj ili indirektnoj vezi sa prirodnim i drugim nesrećama i zaštitom od posljedica koje te nesreće prouzrokuju.

Sistem zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ima multidisciplinarni karakter, odnosno u sebe uključuje sve oblasti života kao što su oblasti: zdravstva, veterinarstva, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, građevinarstva, industrije, energegetike, saobraćaja, zaštite okoline, vazduha, meteorologije i dr.

Kroz normativno uređenje ovih oblasti svako društvo, da bi se zaštitilo, mora urediti i segment zaštite ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja od

prirodnih ili antropogenih sila koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće.

Razvoj zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na prostoru koji danas obuhvata područje Opštine može se podijeliti u dva perioda: period do 1990.godine i period poslije 1990.godine.

U prvom periodu, razvoj zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća odvijao se unutar socijalističkog sistema, Ustava i pravnih propisa bivše države. Osnovne karakteristike razvoja zaštite i spašavanja u tom periodu su: zakonski propisi na državnom nivou, koji su uređivali oblast zaštite i spašavanja, veći životni standard, a samim tim i sigurniji izvori finansiranja svih oblasti u okviru kojih su se obavljali poslovi od značaja za zaštitu i spašavanje.

Drugi period karakterističan je po tome što je većina oblasti u kojima se obavljaju poslovi zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u nadležnosti entiteta ili kantona, što entitetski zakoni veoma neprecizno utvrđuju obaveze kantona i opština u oblasti zaštite i spašavanja, a samim tim i loše uređena raspodjela prihoda koja se ostvaruje u pojedinim oblastima koje su značajne za zaštitu i spašavanje. Pored toga, veoma nizak stepen ekonomskog razvoja opštine negativno se odražava na stepen ulaganja finansijskih sredstava u zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, a posebno u preventivu, koja je osnovna pretpostavka uspješne zaštite odnosno sprječavanja nastajanja ili ublažavanja posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Prirodne nesreće se ne mogu predvidjeti i one se javljaju u ciklusima sa različitim vremenskim periodima ponavljanja, svakih 20-50-100 ili više godina, pa je iz tih razloga veoma teško odrediti dostignuti stepen razvoja zaštite i spašavanja, jer se on najbolje može provjeriti ako se cjelokupni društveni sistem postavi pred izazove koje donose prirodne i druge katastrofe.

Sva preventiva koja se provodi, svodi se na rješavanje trenutnih «žarišta», dok se uzroci koji dovode do prirodne ili druge nesreće ne uklanjaju.

Dosadašnja istraživanja nastanka prirodnih i drugih nesreća i katastrofa pokazuju: da one ugrožavaju i razvijene i nerazvijene, da su one u nerazvijenim sredinama češća pojava, da su posljedice-štete od nesreća u njima mnogo veće i da oporavak od nesreća traje mnogo duže nego u razvijenim. Ulaganje u razvoj zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, a posebno u preventivu obrnuto je proporcionalno štetama prouzrokovanih nesrećama.

Što su ulaganja u razvoj i preventivu veća, posljedice su manje i obratno, što su ulaganja manja, veće su štete od prirodnih i drugih nesreća.

VII PREVENTIVNE I DRUGE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI

7.1. Zemljotresi

Područje opštine Drvara leži u blizini dva regionalna tektonska rasjeda, duž kojih se prema istorijskim podacima pojavljuju snažni zemljotresi maksimalne magnitude iznad 5,5 Rihtera, odnosno 7 stepeni MCS skale. Sa područja drugih država, najčešći i najjači zemljotresi koji su sa svojim intenzitetom ugrožavali Opštinu i njenu širu okolinu su zemljotresi sa epicentrima u Republici Hrvatskoj.

Analiza podataka o zemljotresima pokazuju da je u bližoj i daljoj prošlosti na području užeg regiona bilo više razornih zemljotresa sa najjačim intenzitetom u žarištima zona: Banja Luka, Bihać, Bosanski Petrovac, Bosanska Krupa, Livno.

Oblasti meteorologije, seizmologije, građenja i prostornog planiranja, koje su od izuzetnog značaja za zaštitu od zemljotresa, su nakon rata Ustavom FBiH podijeljene na više nivoa organizovanja vlasti, što se negativno odrazilo na ove oblasti i dovelo do alarmantnog stanja naročito u oblasti građenja i prostornog planiranja. U oblasti prostornog uređenja i građenja se primjenjuju Federalni, Kantonalni i opštinski propisi.

Seizmološke karakteristike područja opštine (Kantona) ukazuju na permanentnu opasnost od zemljotresa, što ukazuje na neophodnost da se sa preventivom protiv štetnog djelovanja zemljotresa treba započeti još u fazi prostornog i urbanističkog planiranja i projektovanja.

7.1.1. Mjere koje će se provoditi u programskom periodu

- striktno poštovanje tehničkih propisa za projektovanje, građenje u seizmičkim područjima;
- utvrditi stepen seizmičke ugroženosti područja Opštine,
- utvrditi stanje i karakteristike postojećeg građevinskog fonda na području Opštine,
- utvrditi tipove stambene izgradnje i kasnijih intervencija sprovedenih do donošenja seizmološke preventive,
- utvrditi stanje primarnih i sekundarnih saobraćajnica,
- utvrditi stanje snabdijevanja vodom i sagledati mogućnost alternativnog snabdijevanja vodom za pice i industrijskom vodom u slučaju poremećaja normalnog snabdijevanja,
- utvrditi stanje i razmještaj privrednih, upravnih, zdravstvenih, kulturno-prosvjetnih i drugih objekata,
- utvrditi bezbjedne površine za prihvat ljudi sa ugroženih područja kao i lokacija za postavljanje šatorskih naselja, prihvatnih ambulanti, poljskih bolnica i mjesta za masovnu ishranu,
- razraditi operativne planove i zadatke za intervencije neposredno poslije zemljotresa, kao i ekipe koje trebaju da učestvuju u tome i
- obezbjediti mogućnost blagovremenog i istinitog obavještanja stanovništva o stanju i zbivanjima koja se dešavaju na ugroženom području.

7.1.2 Aktivnosti

- Izraditi prostorni i urbanistički plan Opštine;
- Izraditi seizmotektonsku kartu područja Opštine;

7.1.3. Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti

Nosioci provođenja predviđenih programskih mjera i aktivnosti za zaštitu od zemljotresa su:

- Služba imovinsko pravnih i geodetskih poslova,
- Služba civilne zaštite opštine i
- JP »Komunalac«.

7.2. Poplave

Poplava nastaje uslijed stihijskog izlivanja vode iz korita bujičnih potoka i rijeka, plavljenje zemljišta i objekata, kao posljedica visokog vodostaja, probijanja, ili rušenja nasipa i

drugih zaštitnih objekata ili brana na hidroakumulacijama. Nastaju djelovanjem vremenskih činilaca, kao što su jake atmosferske padavine koje izazivaju bujice, koje u cikličnom vremenskom periodu dostižu ekstremne vrijednosti i pri tome čine znatne materijalne štete.

Bujice su dvofazni tokovi sastavljeni od tekuće i krute faze, koja može činiti do 60 % ukupne bujične mase. To su kratkotrajni i nagli nailasci vodnih valova, s relativno malih slivnih površina. Imaju naglo pojavljivanje i snažno kratkotrajno djelovanje. Blati tok velike brzine ima veću transportnu moć od sporijih rječnih vodenih tokova.

U uslovima velikih padavina ili naglog topljenja snijega, dolazi do neprihvatanja većih količina vode, što u uslovima prezasićenosti tla vlagom ima za posljedicu izlivanje rijeka iz korita i ugrožavanje ljudi i materijalnih dobara.

Urbano područje Opštine Drvar je zaštićeno od poplava regulacijom riječnog korita Unca, odnosno obaloutvrdom i nasipom, dok se zaštita od poplava naselja kroz koje teče Unac i njegove pritoke do sada izvodila neorganizovano i stihijski, izvođenjem neodgovarajućih mjera i radova. Zbog dugogodišnjeg neodržavanja, usled erozija, klizišta, šumske vegetacije i sl. došlo je do oštećenja betonskih građevinskih elemenata, koji stabilizuju kosine obala Unca i elemenata koji su sastavni dijelovi korita, preliva Župičkog jezera, koje akumulira veliku količinu vode u proljetnim i jesenjim danima, što je vrlo značajno za zaštitu od poplava naselja nizvodno od jezera.

Sve aktivnosti koje se poduzimaju neposredno prije, tokom i poslije poplava trebaju se obuhvatiti djelovanjem i naredbama Štaba civilne zaštite, koji upravljaju akcijama zaštite i spašavanja od poplava u skladu sa Zakonom.

Opština bi trebala formirati operativu specijalizovanu za radove na odbrani od poplava, posebno za hitne intervencije, kako bi se smanjile štete koje mogu nastati od velikih voda. Ako su finansijska sredstva nedovoljna za opremanje navedene operative, potrebno je da se odrede privredna društva iz oblasti građenja i slične djelatnosti i proglaše službama zaštite i spašavanja od poplava, te predvidjeti sredstva za tu namjenu.

7.2.1. Mjere i radovi koji će se sprovoditi u programskom periodu

Za prevenciju i ublaživanje poplava i negativnih posljedica koje oni izazivaju, primjenjuju se raznovrsne mjere i radovi koje se dijele na investicione i neinvesticione:

- mjere solidarnosti za ublaživanje posljedica poplava imaju za cilj smanjenje šteta koje nastaju u toku i nakon poplava, zbog poremećaja društvenog i ekonomskog života. U ove mjere djelimično ulazi i osiguranje od posljedica poplava, kao mjera smišljene raspodjele rizika od poplave,
- informisanje i edukacija stanovništva je neophodan predušlov za efikasno sprovođenje odbrane od poplava,
- identifikacija društvene i individualne odgovornosti. Potrebno je odrediti koji rizici imaju društveni karakter, tako da o njima brigu vodi država, a koji privatni karakter, tako da o njima brigu vodi pojedinac koji živi u plavnim zonama,

- zoniranje područja prema ugroženosti od poplava, uz uvođenje u prostorni i urbanistički plan utvrđenog korištenja svake zone,
- sanacija i rekonstrukcija zaštitnih objekata i njihovo dovodenje u funkcionalno stanje (regulacija Unca, preliv i ispusni sistem na Župičkom jezeru),
- redovno održavanje postojećih vodozaštitnih objekata, kanala za odvođenje površinskih voda,
- redovno i plansko čišćenje i produbljavanje riječnih korita, u cilju poboljšanja njihove propusne moći, naročito u uslovima velikih voda,
- pošumljavanje ogoljelih površina u cilju sanacije erozivnih područja i smanjenja pojave bujičnih voda,

Da bi se osigurao strateški cilj, Strategijom razvoja u ovoj oblasti predviđena je izrada istraživačkih projekata zaštite od poplava sa zadacima uređenja vodotoka (posvetiti pažnju mogućnošću intenzivne poljoprivredne proizvodnje MZ Podbrina, Vrtoče i Mokronoge)

Finansijska sredstva za realizaciju ovog strateškog cilja osigurati iz sredstava utvrđenih kao posebne vodne naknade i opšte vodne naknade koje će se prikupljati u skladu s Zakonom o vodama, iz budžeta Kantona i Opštine, grantova i namjenskih ostvarenih sredstava prema članu 180. Zakona o zaštiti i spašavanju.

7.2.2. Nosioци provođenja mjera i radova

- Služba imovinsko pravnih i geodetskih poslova Opštine
- Komisija za strateško planiranje u oblasti voda i zaštite okoline Opštine,
- Služba civilne zaštite Opštine,
- JP»Komunalac»,
- ŠGD»Hercegbosanske šume» R.J.»Šumarija» Drvar i
- Povjerenici CZ i predstavnici MZ.

7.3. Visok snijeg i snježni nanosi

Polazeći od klimatskih parametara datih u Procjeni ugroženosti Opštine, može se reći da su obilne snježne padavine i snježni nanosi česte pojave na našem području koje prouzrokuju različite probleme u saobraćaju, kraće ili duže prekide u snabdijevanju električnom energijom, kvarove na telefonskoj mreži, izoliranosti pojedinih ruralnih sredina i sl.

7.3.1. Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- izraditi operativne programe radova za održavanje puteva u zimskim uslovima, koji treba da sadrži: mjesto pripravnosti zimske službe, prioritete održavanja, potreban broj ljudstva, mehanizaciju, materijal za čišćenje snijega i posipanje kolovoza i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti;
- upoznati građane, privredna društva i druga pravna lica sa obavezama čišćenja snijega sa krovova, trotoara propisanim Odlukama o komunalnom redu;
- osposobiti i tehnički opremiti odgovarajuća udruženja građana za zadatke spašavanja nastradalih u snježnim nanosima;

- plansko osiguranje robnih rezervi za snabdijevanje stanovništva u ruralnim sredinama odsječenih visokim snijegom i
- izraditi standardne operativne procedure za traženje pomoći oružanih snaga BiH u uslovima kada je uspostavljanje kontakta i pružanje pomoći stanovništvu u planinskim područjima moguće samo uz pomoć helikoptera.

7.3.2. Nosioци provođenja programskih mjera i aktivnosti

- Sve opštinske službe za upravu.

7.4. Masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti

7.4.1. Epidemije

Zarazne bolesti ljudi na području Opštine još uvijek predstavljaju važan udio u patologiji razbolijevanja stanovništva, naročito od crijevnih zaraznih bolesti. Crijevne zarazne bolesti na našem području poput trbušnog tifusa, enterokolitisa, dizenterije i hepatitisa A, prisutni su endemski, a javljaju se sporadično ili u vidu manjih epidemija. Prema epidemiološkim procjenama, za vrijeme trajanja prirodne ili druge nesreće, epidemije zaraznih bolesti ljudi javljaju se deset puta češće nego u normalnim okolnostima.

Stepen raširenosti zaraznih bolesti stoji u uskoj vezi s stepenom opšte i higijenske kulture stanovništva. Održavanje lične higijene, čistoća stana sa okućnicom i čistoća naselja glavna su obilježja zdravstvene kulture i obratno, ne održavanje lične higijene, nedovoljna higijena stana, nehigijenski nužnici, nehigijensko vodosnabdijevanje, nehigijensko uklanjanje kućnog i drugog otpada, odnosno uopšteno nizak komunalni standard, uzrok su pojave crijevnih bolesti.

7.4.1.1 Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- organizacija i opremanje HES-a (higijensko – epidemiološke službe),
- praćenje zdravstvenog stanja stanovništva,
- vakcinacija od mogućih zaraznih bolesti,
- kontrole ispravnosti vode za piće i prehrambenih artikala,
- organizovanje redovne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije radi uništavanja izvora zaraze,
- izrada plana djelovanja zdravstvenih ekipa,
- rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze,
- laboratorijsko ispitivanje uzroka,
- izolacija područja gdje se pojavila epidemija,
- organizacija karantenskog liječenja oboljelih i
- zabrana pristupa u određene objekte i reone.

7.4.1.2. Nosioци provođenja programskih mjera i aktivnosti

- Kantonalno ministarstvo zdravstva,
- Zavod za javno zdravstvo Kantona 10 i
- Dom zdravlja Drvar

7.4.2. Epizotije

Područje opštine Drvar, nema tradiciju organizovanog uzgoja stoke, i ako klima i konfiguracija tla pogoduju razvoju stočarstva. Epizotološka situacija pokazuje da su na našem području najčešće zarazne bolesti životinja kao što su: atipična kuga peradi, kuga svinja, antraks, bjesnilo i Q groznica.

Provedenim dijagnostičkim ispitivanjima životinja od strane epizotoloških jedinica na području Opštine utvrđeno je da se na našem području ne provode u zadovoljavajućem obimu mjere za sprječavanje pojave, širenja i suzbijanja zaraznih i drugih bolesti životinja. Postojeće stanje niskog obuhvata kontrole zdravlja životinja može se prevazići ukupnim poboljšanjem socijalno-ekonomskog statusa poljoprivrednih proizvođača, odnosno mjerama koje će uticati na svijest vlasnika životinja.

Zarazne i parazitne bolesti životinja pored velikih ekonomskih šteta ugrožavaju i zdravlje ljudi. Neprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja i mjera veterinarskog javnog zdravstva direktno utiče na epizotološku situaciju i ugrožavanja zdravlja ljudi.

7.4.2.1. Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- rano otkrivanje i sprječavanje širenja zaraznih bolesti životinja,
- zaštitna cjepljenja,
- kadrovsko popunjavanje veterinarske stanice (dr. veterine),
- opremanje veterinarske stanice odnosno veterinarskih laboratorija i ustanova za dijagnostične i druge pretrage,
- provođenje zoohigijenskih, zootehničkih i izolacionih mjera,
- pravovremeno osiguravanje zaštitnih vakcina za životinje, sakupljanje i neškodljivo uklanjanje lešina i negativnih nusproizvoda klanja i
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju.

7.4.2.2. Nosioци provođenja programskih mjera i aktivnosti

- Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- Veterinarski zavod Kantona 10,
- Veterinarska stanica Opštine,
- Opštinska služba za privredu, finansije i inspeksijske poslove (poljoprivreda).

7.4.3. Biljne bolesti

Izvršene analize biljnih bolesti i štetočina date u Procjeni ugroženosti Opštine pokazuju da biljne bolesti i štetočine najčešće napadaju:

- ratarske kulture: kukuruz, krompir, luk,
- voćarske kulture: šljivu, jabuku, trešnju i
- šumske kulture: smrke i jele

Prema štetnosti biljne bolesti i štetočine mogu se podijeliti na: karantenske i ekonomski štetne. Među najvažnije činioce koji djeluju na pojavu biljnih bolesti i štetočina su: voda-padavine, toplota, svijetlost i vjetar, od kojih direktno zavisi rast i razvoj ovih organizama.

7.4.3.1. Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- agrotehničke mjere, koje obuhvataju: pravilnu sadnju, odnosno sjetvu, smanjivanje zakorjenjenosti, pravilna gnojidba, zaoravanje strništva, provođenje dubokog zimskog oranja, pravilan plodored, pravilna rezidba voćaka, odstranjivanje suvišnih i suhih grana, saniranje rana nastalih prilikom rezidbe i dr.
- izbor otporne sorte; sve vrste poljoprivrednih biljaka nisu podjednako osjetljive na pojedinačne štetočine i bolesti, pa je izbor otpornih sorti jedan od načina kako smanjiti ili potpuno sprječiti štete od nekih bolesti i štetočina.
- mehaničke mjere obuhvataju: odstranjivanje uginulih stabala, struganje stare, oštećene i ispucale kore, skidanje insekata sa stabala, skidanje gnijezda larvi, postavljanje lovnih stabala oko lovnih pojasa, kopanje lovnih jama i dr,
- fizičke mjere u koje se ubrajaju: temperatura, vlaga, svijetlost, boja, zvuk, električna struja, a najviše se koriste za suzbijanje skladišnih štetočina,
- biološke mjere se odnose na suzbijanje štetočina drugim živim organizmima (tzv. prirodnim neprijateljima),
- hemijske mjere podrazumijevaju primjenu pesticida i drugih hemijskih sredstava za suzbijanje biljnih bolesti, štetočina i korova,
- zajedničke preventivne mjere koje obuhvataju: organizovanje izvještajne službe za zaštitu bilja, organizovanje oglada zemljišta, bilja i prostorija za smještaj, preradu i čuvanje bilja, kontrola uređaja za preradu bilja i kontrolu upotrebe sredstava za zaštitu bilja, praćenje meteoroloških uslova koji su od značaja za prognozu pojave biljnih bolesti i štetočina i
- zajedničke mjere za ublažavanje i otklanjanje posljedica koje obuhvataju: uništavanje zaraženog bilja, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju prostorija za smještaj, preradu i čuvanje bilja, zabranu uzgoja pojedinih vrsta bilja za određeno vrijeme i na određenom području, zabranu stavljanja u promet, upotrebu kontaminiranog bilja i biljnih proizvoda, održavanje higijene šume, postavljanje klopki za potkornjake itd.

7.4.3.2. Nosioци provođenja programskih mjera i aktivnosti

- Federalno i Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- Centralna služba za zaštitu bilja-Poljoprivredni fakultet Sarajevo,
- Kantonalni-Regionalni centri-Poljoprivredni zavod Kantona 10 i
- Opštinska služba za privredu, finansije i inspeksijske poslove (poljoprivreda).

7.5. Požari

Prema Procjeni ugroženosti Opštine na području Opštine nema proizvođača ili prerađivača zapaljivih tečnosti, gasova i drugih opasnih materija, tako da najznačajnije lokacije za nastajanje požara na području Opštine predstavljaju javni (3 benzinske pumpe) i stambeni objekti i garaže, u kojima se skladišti lakozapaljivi materijal, benzin, plin itd, i mnogobrojne pilane

Najčešća vrsta velikih požara koji se javljaju na području Opštine su šumski požari, koji pored velikih šteta, ugrožavaju funkciju šuma u očuvanju čovjekove životne sredine. Najčešći uzročnici šumskih požara su: nepažnja

čovjeka pri spaljivanju korova, suhe trave i dr. u blizini šume, odbacivanje neugašenih opušaka, zapaljene deponije smeća, električna struja, loženje vatre u šumi, udaru groma i drugo.

Osnovni problemi koji se javljaju u akcijama gašenja požara na otvorenom i zatvorenom prostoru su: nepostojanje profesionalne vatrogasne jedinice, neblagovremeno otkrivanje i dojavljivanje o nastanku požara, neispravna hidrantska mreža, nemogućnost gašenja požara na nepristupačnim terenima, nepostojanje dovoljnog broja šumskih puteva, vodozahvata i slaba materijalno-tehnička opremljenost vatrogasnih jedinica za gašenje šumskih požara.

7.5.1. Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- osnivanje i opremanje profesionalne vatrogasne jedinice,
- kategorizacija građevina i građevinskih objekata ugroženosti od požara,
- izrada plana zaštite od požara,
- izgradnja crpilišta vode na otvorenim vodotocima u cilju smanjenja vremena snabdjevanja vodom vatrogasnog vozila prilikom gašenja požara, posebno na udaljenim djelovima teritorije Opštine,
- osposobljavanje vanjske hidrantske mreže i izrada katastra iste,
- opremanje i kontrola unutrašnje hidrantske mreže,
- podržati i stimulisati osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društava na području Opštine u cilju povećanja ukupnih kapaciteta za suprotstavljanje požarima većih razmjera,
- prorjeđivanje šuma, izvlačenje suhih stabala i grana, uklanjanje gmlja, degradiranog drveća i drugih zapaljivih ostataka na šumskom tlu,
- probijanje protivpožarnih prosjeka i puteva do svih nepristupačnih šumskih područja, tako da se omogućiti brz pristup vatrogasnim vozilima i opremi do požarom ugroženog područja,
- opremanje i smještaj velikih rezervoara vode na visovima za potrebe gašenja požara,
- organizovanje osmatračko obavještajne službe,
- upoznavanje građana o opasnostima izbijanja šumskih požara putem sredstava informisanja, oglasnih tabli i zankova upozorenja na mogućnost požara,
- izgradnja informacijskog sistema za praćenje i predviđanje širenja požara, koji omogućuje optimalnu upotrebu sredstava i vatrogasnih jedinica u fazi gašenja,
- izvršiti osnivanje i opremanje vatrogasnih jedinica i jedinica civilne zaštite sredstvima i opremom potrebnom za gašenje šumskih požara i
- donijeti procjenu ugroženosti i planove zaštite šuma od požara.

7.5.2. Nosioци provođenja programskih mjera i aktivnosti

- ŠGD «Hercegbosanske šume» i RJ «Šumarija» Drvar u njenom sastavu,
- Opštinski načelnik,
- Vatrogasna jedinica Opštine,
- Opštinska služba civilne zaštite,
- JP «Komunalac» i
- Povjerenici civilne zaštite, predstavnici (upravitelji) etažnih vlasnika i građani.

7.6. Zaštita od neeksploziviranih ubojnih sredstava

Prostor Kantona 10 je jedan od najzagađenijih prostora minama i drugim neeksploziviranim ubojnim sredstvima. Prema Procjeni ugroženosti Opštine Drvar, čija površina iznosi 650,8 km², ukupno sumnjiva površina zagađena minama procjenjuje se na 33;84 km² ili 5,2 % ukupne površine, odnosno površina bez vidljivog rizika 616,96 km² ili 94,8 % ukupne površine Opštine Drvar. Po kriterijima za klasifikaciju sumnjive površine, prva kategorija iznosi 4,91 km² ili 14,51%, druga kategorija 15,8 km² ili 46,70%, treća kategorija oko 7,94 km² ili 23,46%.

Zbog težine problema zagađenosti BiH minama, Vijeće ministara BiH je donijelo Strategiju protivminskih akcija u BiH, a u kojoj su organi civilne zaštite naznačeni kao važni nosioci njene realizacije.

7.6.1. Mjere i aktivnosti koje će se provoditi

Radi ubrzanja procesa deminiranja i realizacije ciljeva postavljenih Strategijom protivminskih akcija u BiH, neophodno je da se u narednom periodu na području Opštine, njeni organi vlasti uključe u:

- predlaganje i usvajanje opštinske liste prioriteta deminiranja,
- kroz direktne ili pismene kontakte od donatora tražiti sredstva za deminiranje na području Opštine,
- u budžetu Opštine planirati sredstva za deminiranje, imajući u vidu stav donatora da će finansijski podržati proces deminiranja, samo u onim lokalnim zajednicama koje same učestvuju u njegovom finansiranju,
- razvijanje svih oblika prevencije o minskim opasnostima, kroz izgradnju programa «Svjesnost o minama» u nastavne planove i programe osnovnih i srednjih škola.

7.6.2. Nosioци provođenja programskih mjera i aktivnosti

- Kantonalna uprava civilne zaštite,
- Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta,
- Služba civilne zaštite i opštinski koordinator za deminiranje,
- Kantonalni kordinator za deminiranje i
- Regionalni ured MAC-a Bihać.

7.7. Suša

Procjenom ugroženosti od suše koje nisu česte, ali koje u manjem ili većem intenzitetu nanose štete u materijalnim dobrima, nametnula je potrebu prevencije od nastanka i šteta od suše velikih razmjera. Osim toga, suša može ugroziti i ljude, smanjenjem dotoka vode u vodovodnim sistemima ili mehaničkim prekidima u snabdjevanju vodom, a posebno pogoduje izazivanju požara većih ili manjih razmjera. U budućem periodu, usljed klimatskih promjena, za očekivati je učestalija i intenzivnija pojava ove prirodne nepogode.

7.7.1. Mjere i aktivnosti koje će se provoditi u programskom periodu

- naučnim istraživanjem, prioritetno uspostaviti jedinstven katastar postojećih i novih izvorišta i objekata za vodosnabdjevanje na području opštine Drvar,

- zahvalanjem dodatnih količina vode iz raspoloživih ili pripremljenih novih izvorišta poboljšati snabdjevenost stanovništva kroz već obuhvaćene javne vodovode i njihovim proširenjem na veći broj naselja u kojima je došlo do smanjenja dotoka vode u rezervoare;
- saniranje vodovodne mreže i
- planirati i obezbjediti cisterne i druga sredstva za transport vode radi snabdjevanja najugroženijih kategorija stanovništva.

7.7.2. Nosioci provođenja programskih mjera i aktivnosti

- Služba imovinsko pravnih i geodetskih poslova Opštine,
- Komisija za strateško planiranje u oblasti voda i zaštite okoline Opštine,
- J.P.»Komunalac»
- Služba civilne zaštite opštine Opštine i
- Služba za privredu, finansije i inspeksijske poslove Opštine.

7.8. Program zaštite izvorišta vode za piće

Voda za piće je voda koja ispunjava propisane standarde kvaliteta i koja se može koristiti za piće, proizvodnju i pripremu hrane. Vec danas svijet se suočava s ozbiljnim problemom osiguranja vode za piće, a prema procjenama futurista i naučnika UN-a, to ce za narednih 30 godina biti najveći problem čovječanstva, ukoliko se ne nađu odgovarajuća politička i tehnološka rješenja u osiguravanju dovoljnih količina pitke vode.

Pitka voda je danas najvredniji resurs koji izvire pod okriljem šume i stvara se kao rezultat svestranog odnosa između staništa (biocenoze) unutar šumskog ekosistema. Pored veoma važne proizvodne funkcije šuma, višestruko je značajna njihova zaštitna uloga. Šuma ima veliki uticaj na režim voda, snabdjevanje čistom vodom, te sprečavanje pojave visokih voda (hidrološka funkcija). Nema sumnje da loše gazdovanje šumama odnosno redukcija šumske populacije u zonama izvora za vodosnabdjevanje utiču na kvantitet i kvalitet vode.

Opština Drvar je bogata vodama i izvorištima voda, ali nepostojanje jedinstvenog registra objekata za vodosnabdjevanje, i s tim u vezi neprovođenje mjera s ciljem poboljšanja vodosnabdjevanja, onemogućava potpuni uvid u sistem vodosnabdjevanja na području Opštine.

Voda u većini objekata vodosnabdjevanja se ne kontroliše na zdravstvenu ispravnost (lokalni vodovi, izvori, bunari), dok zone sanitarne zaštite uglavnom ne postoje ili nisu uređene.

Svaka pojedinačna katastrofa na vrlo različit način, s različitim intenzitetom i trajanjem štetnih posljedica, neposredno ili posredno djeluje na vodu. Katastrofe ponajprije djelimično ili potpuno, privremeno ili trajno ugrožavaju kontinuitet snabdjevanja stanovništva optimalnim količinama vode.

Otežano funkcionisanje sistema snabdjevanja vodom kao i brojne ostale poteškoće na prostoru naše Opštine za određeno vrijeme trajanja katastrofe mjenjaju uslove i način života te pogoršavaju higijensko-epidemiološku situaciju i povećavaju opasnost od izbijanja zaraza i drugih, ponajprije parazitskih i deficitarnih bolesti među stanovništvom.

U skladu s odredbama zakona, nadležni organi za vodna područja, trebaju osigurati najviši stepen stručnosti i primjenu Zakona o uspostavi vodoprivrednog informacionog sistema, u okviru kojeg se vodi katastar objekata za vodosnabdjevanje i rezervnih izvora za vodosnabdjevanje.

Da bi se ublažilo postojeće stanje potrebno je poduzeti sljedeće mjere:

- snimiti stanje izvorišta voda i napraviti njihov katastar;
- zaštititi izvore za piće od biološkog i hemijskog onečišćenja;
- obustaviti eksploataciju šume u zonama od značaja za izdašnost izvora,
- poboljšati nadzor nad zdravstvenom ispravnošću vode za piće u objektima vodosnabdjevanja;
- osigurati finansijske podsticaje, kojima treba dovesti do odgovarajuće spremnosti i odgovora na osiguranje pitke vode i izraditi katastar izvorišta pitkih voda.
- osigurati područja zona oko vodozahvata i njihovu sanaciju u skladu s odgovarajućim propisima.

Elementi za osiguranje spremnosti u ovoj oblasti su:

- racionalno korištenje vodenih resursa;
- zaštita i korištenje izvorišta pitke vode, podzemnih i otvorenih vodnih tokova;
- regulisanje područja sanitarnih zona oko zahvata gradskih vodovoda i sanacija ovih područja u skladu sa zakonskim propisima;

Oporavak u ovoj oblasti podrazumijeva da se nakon prirodne i druge nesreće izvrši ažuriranje katastra izvorišta vode, sagleda njihovo stanje i preduzmu odgovarajuće mjere za zaštitu izvorišta.

7.8.1. Nosioci aktivnosti na provođenju akcijskog plana su:

- nadležno javno preduzeće za vodno područje; (Una-Sana)
- Komisija za strateško planiranje u oblasti voda i zaštite okoline
- Dom zdravlja Drvar (higijensko epidemiološka služba),
- ŠGD»Hercegbosanske šume" i
- Opštinska služba za imovinsko pravne i geodetske poslove.

7.9. Otpad i izrada katastra područja ugroženog otpada

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, "otpad" se definiše kao sve materije ili predmeti koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži da budu odložene.

"Opasan otpad" se definiše kao svaki otpad koji je utvrđen posebnom regulativom i koji ima jednu ili više karakteristika koje prouzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okolinu, po svom porijeklu, sastavu ili koncentraciji.

Pod kontaminacijom zemljišta podrazumijeva se stanje nastalo unošenjem štetnih materija vodom, zrakom ili njihovom akumulacijom na tlu ili u tlu, iznad dozvoljene koncentracije.

Prostor Opštine je kontaminiran raznim vrstama otpada.

Ovakva ocjena stanja, kao rezultat i posljedica rata, potvrđuje se i zbog lošeg stanja u oblasti upravljanja

otpadom, što također direktno utiče na onečišćenje okoline (voda, tlo, zrak, životinje, biljke).

U vremenu poslije rata, vrlo je malo urađeno na utvrđivanju katastra područja ugroženog otpadom, a za onaj poznati otpad malo se radi da se ukloni i uništi. To dovodi do destrukcije okoline i predstavlja stalnu opasnost od pojave raznih oboljenja kod ljudi i životinja (psi lutilice, šumske životinje).

Razlozi za ovakvo stanje kriju se prije svega u činjenici, što kantonalna, a ni opštinska administracija još uvijek nisu izradila nijedan strateški dokument zaštite okoline.

Osjeća se nedostatak sveobuhvatne okolinske politike na kantonalnom i na lokalnom nivou. Nema institucija koje bi u potpunosti bile posvećene pitanjima zaštite okoline, kako sa tačke gledišta politike i zakonodavstva, tako i sa tehničkog aspekta njihove implementacije.

Umjesto nastojanja da se izgradi sistem u jednom iznimno važnom sektoru, imamo rezultat jedne dugotrajne, sistematske marginalizacije zaštite okoline u funkcionalnom smislu, a posebno sektora upravljanja komunalnim otpadom i na oba nivoa odgovornosti, kantonalnom i lokalnom.

Posljedica je nizak stepen izvršavanja vrlo zahtjevnih i kompleksnih kantonalnih odnosno federalnih propisa zaštite okoline, u ovom kontekstu "posebno" Zakona o zaštiti okoline, Zakona o upravljanju otpadom i pratećih podzakonskih akata koji su direktnije povezani sa fenomenima upravljanja otpadom.

Ovo se dešava u situaciji kada se drugi veoma bitni upravni sektori, kao što je prostorno planiranje, komunalni sektor i pripadajuće inspekcije, ne uključuju dovoljno u problematiku upravljanja otpadom u granicama svojih nadležnosti, ili su iz nje potpuno isključeni. Pristup javnosti informacijama o okolini je ograničen, a učešće u donošenju odluka je slabo zastupljeno.

Sa druge strane Zakon o upravljanju otpadom dozvoljava pristup odlaganju komunalnog otpada na regionalnoj osnovi tj. uključivanjem više opština.

Javno komunalno preduzeće ne primjenjuje osnovne standarde za sanitarno funkcionisanje i održavanje deponije. Ovo se dešava ponajviše zato što stepen naplate za izvršene komunalne usluge u postojećim okolnostima ne dozvoljava prikupljanje dovoljno sredstava za investicije koje su prijeko potrebne za nabavku komunalne opreme.

Učestalo neplaćanje komunalnih naknada, neadekvatno odlaganje otpada i mali stepen kontrole od strane javnih institucija nadležnih za upravljanje okolinom, dovoljno svjedoče o tome da javna odgovornost za okolinu još uvijek ne postoji.

Svijest javnosti o okolini još uvijek nije dostigla značajan nivo da bi se pokrenulo kako formalno, tako i neformalno obrazovanje, u svrhu realizacije okolinskih ciljeva i programa.

Znanje javnosti o pitanjima okoline je na niskom nivou. Nameće se zaključak o potrebi razvijanja održive opštinske politike i reformiranja sektora upravljanja i finansiranja krutim otpadom.

Postojeće opštinsko odlagalište ne posjeduje najosnovnije elemente deponijske infrastrukture: ogradu, prilaznu kapiju sa fizickim osiguranjem, mostnu vagu ili druge uređaje za vaganje, drenažu za oborinske vode, sistem za sakupljanje filtrata oko deponije, sistem za

sakupljanje filtrata u deponiji, sistem za prečišćavanje filtrata, sistem za sakupljanje i korištenje plinova, sabijanje otpada, utvrđivanje i oblikovanje nagiba na otpadu, inertni pokrivni sloj i revitalizaciju pokrivenih površina (drveće/trava).

Da bi se procijenile sve postojeće lokacije, biće neophodno snimiti i identificirati mjesta odlaganja otpada, a na osnovu statusa lokacije procijeniti kategoriju deponije i rizike po okolinu i zdravlje.

Za preventivu i ublažavanje negativnih posljedica po okolinu potrebno je primjenjivati raznovrsne mjere, kao što su:

- osiguranje katastra područja ugroženog otpadom, poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
- ispitivanje poljoprivrednog zemljišta, u cilju utvrđivanja količine štetnih i opasnih materija u zemljištu,
- spaljivanje ili odlaganje na deponije na prihvatljiv način onih vrsta otpada koji ne podliježu povratu komponenti ponovnoj upotrebi ili proizvodnji energije,
- sprječavanje nastajanja neuređenih (divljih) deponija otpada,
- preduzimanje svih potrebnih zaštitnih i sigurnosnih mjera prilikom upravljanja ili u toku upotrebe, proizvodnje, skladištenja i transporta opasnih materija,
- stalni nadzor i praćenje onečišćenosti okoline (zrak, voda i zemljište),
- inspekcijski nadzor u oblasti zaštite okoline i drugo.

Da bi se smanjio utjecaj štetnosti otpada na okolinu potrebno je izraditi potrebnu (sanitarnu) deponiju na regionalnoj osnovi i izvršiti sanaciju postojećih neuređenih divljih deponija.

Elementi za osiguranje spremnosti u ovoj oblasti su:

- osiguranje stručnih analiza kod pojave onečišćenja zemljišta i davanje stručnih i tehničkih uputstava za operativne odluke štabova civilne zaštite i
- izvještavanje javnosti direktno ili putem Operativnog centra civilne zaštite, u cilju smanjivanja rizika od opasnosti.

Sve aktivnosti koje se preduzimaju neposredno prije, tokom i poslije ugrožavanja okoline trebaju se obuhvatiti djelovanjem i naredbama nadležnih štabova civilne zaštite (u skladu s Zakonom o zaštiti i spašavanju), koji upravljaju akcijama zaštite i spašavanja od ugrožavanja okoline.

Oporavak obuhvata sanaciju degradirane okoline, poljoprivrednog i šumskog zemljišta i dovođenja u funkcionalno (prvobitno) stanje. Ako to nije moguće, ograničiti ili zabraniti korištenje kontaminiranog zemljišta.

"Katastar područja opštine Drvar ugroženog otpadom« pretpostavlja osiguranje sredstava iz budžeta, kao i namjenskih sredstava iz Zakona o zaštiti i spašavanju.

7.9.1. Nosioci aktivnosti na sprovođenju akcionog plana su:

- Služba za imovinsko-pravne i geodetske poslove Opštine,
- Komunalna inspekcija,
- JP »Komunalac« i
- Komisija za strateško planiranje u oblasti voda i zaštite okoline Opštine.

7.10. Procjena resursa Opštine za potrebe zaštite i spašavanja

U sistemu zaštite i spašavanja primarni cilj je stvoriti pretpostavke kojima će se preventivno djelovati, kako bi se destruktivna snaga prirode ili neke druge sile svela na najmanju mjeru ili eventualno onemogućile u izazivanju ljudskih žrtava i materijalnih razaranja. Zato Opština nastoji stvoriti uslove u kojima ce planski predvidjeti resurse (snage i sredstva) koji ce biti garant uspješnog preventivnog djelovanja.

U narednom periodu treba izvršiti formiranje jedinica civilne zaštite (opšte i specijalizirane namjene) i imenovati nedostajuće povjerenike civilne zaštite.

Potrebno je izvršiti analizu i resursa privrednih društava i nevladinih organizacija koje bi mogle biti, u skladu sa procjenom ugroženosti, proglašene službom zaštite i spašavanja, a čiji bi resursi mogli biti oslonac štabova civilne zaštite u donošenju odluka u zaštiti i spašavanju.

Elementi koji će osigurati spremnost u ovoj oblasti su:

- osnivanje optimalnog broja službi zaštite i spašavanja u Opštini,
- izrada tačnih i ažurnih evidencija svih sredstava i opreme koju koriste ili će koristiti postojeće ili predviđene službe zaštite i spašavanja na nivou Opštine,
- stvoriti namjenske rezerve specifične opreme i sredstava za potrebe službi zaštite i spašavanja i osigurati njihovo servisiranje i obnovu,
- tamo gdje nema uslova za osnivanje službi zaštite i spašavanja, obavezno pristupiti osnivanju jedinica civilne zaštite opšte namjene i po mogućnosti jedinica civilne zaštite specijalizovane namjene i osigurati donošenje odgovarajućih planova zaštite i spašavanja.

7.11. Uspostavljanje Operativnog centra civilne zaštite

Jedna od osnovnih pretpostavki za uspješno suprotstavljanje u vodenju akcija zaštite i spašavanja, za ostvarivanje koordinacije među nosiocima i saradnje sa susjednim opštinama i Kantonom, jeste organizovan i uspostavljen sistem komunikacije i veza. U sistemu zaštite i spašavanja u Opštini je predviđeno organizovanje i opremanje Operativnog centra civilne zaštite.

Nužno je izraditi tehničko-tehnološka i organizacijska rješenja sistema za komunikaciju i informatičku podršku.

Cilj jedinstvenog sistema komunikacija i informatičke podrške Operativnog centra civilne zaštite je u činjenici da će ovaj sistem znatno poboljšati ukupnu spremnost svih nosioca i snaga u sistemu zaštite i spašavanja.

Za realizaciju ovog zadatka biće potrebna znatna finansijska sredstva.

7.12. Protivpožarna zaštita i vatrogastvo u Opštini Drvar

Zaštita ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom je jedna od mjera zaštite i spašavanja koje se provode u okviru sistema civilne zaštite.

Jedna od temeljnih pretpostavki za uspješnu protivpožarnu akciju zaštite i spašavanja je ostvarivanje koordinacije među nosiocima zaštite od požara.

Provođenje preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara, spašavanje ugroženih ljudi i

materijalnih dobara i ostvarivanje svih drugih pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj u ovoj oblasti je otežano, ponajprije zbog pravne neuređenosti i funkcionalne neizgrađenosti.

Vatrogastvo je nakon rata izašlo znatno osiromašeno u opremi i sredstvima koja su devastirana. Devastirana su i značajna donirana MTS poslije rata.

Za sada se vatrogastvo uglavnom oslanja na jedno vatrogasno vozilo i nešto zastarjele opreme, a kadrovska popunjenost je povremena, sa jednim rukovaocem prilikom intervencije.

Potrebno je oformiti vatrogasnu jedinicu u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, koji treba da bude donesen i stvoriti uslove da vatrogasne snage postanu najvažni resurs Štaba civilne zaštite koji može izvoditi intervencije spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svim prirodnim i drugim nesrećama:

- lokalizovanja i gašenje požara,
 - sprovođenje preventivno-organizacionih i tehničkih mjera zaštite od požara i
 - spašavanje ljudi i imovine iz zapaljenih objekata.
- Pored ovih zadataka, vatrogasna jedinica, će biti angažovana i na drugim zadacima, kao što su: dekontaminacija objekta, snabdjevanje vodom, izbacivanje vode iz poplavljenih objekata, spašavanje unesrećenih u saobraćajnim udesima, spašavanje sa visine i sl.

Jedinica treba da predstavlja osnovnu operativnu snagu u sistemu zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, pa shodno tome, treba da se adekvatno popuni ne samo kadrovima (mladim, sposobnim, obučanim) nego i materijalno-tehničkim sredstvima. Kao što je napomenuto, Opština posjeduje jedno vatrogasno vozilo i nešto opreme, što je nedovoljno za normalno funkcionisanje.

Treba izvršiti plansko povezivanje buduće (vatrogasne) jedinice sa snagama protivpožarne zaštite privrednih društava, posebno onih u oblasti gazdovanja šumama.

Jedinstveno povezivanje sistema organizovane protivpožarne zaštite, kao i informatičke povezanosti sa Operativnim centrom civilne zaštite je u činjenici da ce ovaj sistem znatno poboljšati ukupnu spremnost svih subjekata u sistemu zaštite i spašavanja na našoj Opštini.

7.13. Obuka za zaštitu i spašavanje

Glavni element ocjene o provođenju preventivnih mjera u zaštiti i spašavanju, spremnosti odgovora na prirodnu i drugu nesreću, predstavlja nivo obučenosti svih struktura u sistemu zaštite i spašavanja.

Zbog toga, pored normativno-pravne uređenosti i osnivanja snaga za provođenje akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u slučaju prirodne ili druge nesreće i njihovog opremanja odgovarajućim sredstvima i opremom, obučavanje i osposobljavanje za obavljanje funkcionalnih zadataka je temeljni cilj i zadatak Službe civilne zaštite.

Realizacija će se vršiti kroz akcijski plan obuke osposobljavanja.

7.14. Odnosi sa javnošću u zaštiti i spašavanju

Praksa odnosa sa javnošću je umjeće i znanje kojim se, kroz uzajamno razumijevanje zasnovano na

istinitom i potpunom obavještanju, postiže harmonija sa okolinom.

Pisani i elektronski mediji mogu pomoći u izgradnji sistema zaštite i spašavanja.

Važnost odnosa sa javnošću nadležnih organa civilne zaštite nameće se kao prvorazredna profesionalna obaveza.

U skladu sa zakonskim propisima organi vlasti moraju omogućiti medijima pristup svim informacijama, osim onima koje imaju oznaku tajnosti.

Potrebno je donijeti plan odnosa sa javnošću u prirodnoj ili drugoj nesreći koji sadrži: pregled mogućih prirodnih i drugih nesreća prema procjeni ugroženosti, djelovanje prema javnosti zavisno od nesreće, blagovremeno obavještanje javnosti o mogućnostima nastajanja prirodne ili druge nesreće, sa mjerama koje se mogu poduzeti u prevenciji, obuka i provjera planova kroz vježbe simulacije.

VIII OSNOVNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ORGANIZOVANJA SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE, ODNOSNO SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

8.1. Ciljevi

Polazeći od stanja ugroženosti područja Opštine datog u Procjeni ugroženosti Opštine od prirodnih i drugih nesreća, u kojoj su definisane ključne opasnosti koje mogu ugroziti ljude i materijalna dobra, nameće se potreba definisanja ciljeva, zadataka i načina ostvarivanja zaštite i spašavanja na području Opštine za naredni period.

Definisanjem ciljeva, zadataka i načina ostvarivanja zaštite i spašavanja stvaraju se pretpostavke za izgradnju sistema zaštite i spašavanja na području Opštine, koji će moći uspješno odgovoriti na sve izazove koje pred njega postavljaju opasnosti i rizici definisani Procjenom ugroženosti Opštine.

Polazeći od dosadašnjih iskustava, Procjene ugroženosti Federacije BiH i Procjene ugroženosti Opštine, normativno-pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite i spašavanja u Federaciji BiH, cjelokupne društveno političke i ekonomske situacije u BiH, koja se neminovno odražava i na organizaciju, izgradnjom i funkcionisanjem sistema zaštite i spašavanja, utvrđuju se osnovni ciljevi zaštite i spašavanja u opštini Drvar, a to su:

- uspostaviti sistem zaštite i spašavanja, koji će biti u stanju efikasno odgovoriti na sve potencijalne opasnosti na cijelom području Opštine na način, da smanji uticaj prirodnih i drugih nesreća na živote, zdravlje ljudi, na materijalna dobra i okolinu, a ako se dogodi nesreća, da otkloni ili ublaži posljedice prirodne ili druge nesreće na ljude i materijalna dobra,
- u funkcionalnom pogledu, sistem zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća treba da osigura saradnju među svim nosiocima sistema, u cilju usmjeravanja svih resursa i aktivnosti u provođenju akcija zaštite i spašavanja, kako bi se sprječile, ublažile i otklonile posljedice prirodne ili druge nesreće,
- izgraditi sistem zaštite i spašavanja, čije će osnovne komponente, pored organa i struktura civilne zaštite biti i opštinske službe za upravu, koje u svojoj nadležnosti imaju provođenje mjera i aktivnosti koje doprinose smanjenju stepena ugroženosti i ublažavanju posljedica od prirodnih i drugih nesreća,
- povećati efikasnost sistema zaštite i spašavanja povećavanjem nivoa preventivne, odnosno

preventivnog djelovanja u svim oblastima koje doprinose sprječavanju nastajanja nesreća,

- definisati i izgraditi odgovarajuće strukture za zaštitu i spašavanje, u skladu sa postojećim materijalnim mogućnostima, tako da njihovu okosnicu čine: javna preduzeća, ustanove i druga pravna lica, koja se u okviru redovne djelatnosti bave poslovima zaštite i spašavanja, a udruženja građana i humanitarne organizacije, koje u svojim programima imaju aktivnosti iz oblasti zaštite i spašavanja, kroz izmjene pravne regulative integrisati, u sistem zaštite i spašavanja,
- profesionalne službe zaštite i spašavanja i jedinice civilne zaštite organizovati samo ako ne postoje redovne službe ili udruženja građana koja mogu izvršavati specijalne poslove zaštite i spašavanja,
- organe rukovođenja i upravljanja nesrećama (štabovi civilne zaštite) obučiti i osposobiti da u svim situacijama mogu uspješno izvršavati zadatke, sa osloncem na javne ustanove i preduzeća koja se u svojoj redovnoj djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem i udruženjima građana koja obavljaju poslove iz oblasti zaštite i spašavanja. Donijeti odgovarajuće opštinske propise kojima se osnivaju ove službe, a poslije toga, sa tim pravnim licima sklopiti ugovore o međusobnim pravima i obavezama i izvršiti obuku članova opštinskih komisija za procjenu šteta, da bi ove komisije mogle kvalitetno izvršiti poslove i zadatke utvrđene Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća.

8.2. Konkretni zadaci

- Operativni centar civilne zaštite Opštine organizovati, materijalno i kadrovski popuniti,
- osnovati profesionalnu vatrogasnu jedinicu,
- izvršiti stručno osposobljavanje Opštinskog štaba civilne zaštite za rukovođenje i upravljanje aktivnostima na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- osnovati službe zaštite i spašavanja opštine do kraja 2009. godine. S manje budžetskih sredstava za opremanje profesionalnih službi zaštite i spašavanja, jedinica civilne zaštite postiče se samo pod uslovom da se službe, ustanove i udruženja građana, koja se u svojoj redovnoj djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem, proglašavaju službama zaštite i spašavanja Opštine, jer već imaju obučene kadrove, opremu i materijalno-tehnička sredstva za izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja.

8.3. Opremanje

Izvori sredstava za finansiranje opštinskih struktura civilne zaštite su:

- Budžet Opštine,
- sredstva pravnih lica koja se proglašavaju službama zaštite i spašavanja,
- dobrovoljni prilozi,
- međunarodna pomoć i
- sredstva prikupljena na osnovu 180. Zakona o zaštiti i spašavanju, kao posebna naknada za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća.

Postavljene zadatke realizovati kroz osavremenjavanje nastavnih planova i programa za njihovo obučavanje, u skladu sa savremenim doticajima u oblasti upravljanja katastrofama.

Opremiti, popuniti i osposobiti Operativni centar civilne zaštite, da u svim situacijama može vršiti prikupljanje, obradu i distribuciju svih podataka o pojavi i

izvorima opasnosti i njihovim posljedicama i pravovremeno angažovati spasilačke timove na spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

Kroz normativno-pravnu regulativu obezbijediti da se podaci o nesrećama, bez obzira na vrstu nesreće, mjesto nastanka, uzroke i slično, dostavlja u Operativni centar civilne zaštite, na broj 121 i da koordinacija spasilačkih aktivnosti ide iz organa civilne zaštite.

8.4. Saradnja sa nevladinim organizacijama i udruženjima

Nijedno društvo ne može obezbijediti apsolutnu zaštitu od prirodnih i drugih nesreća niti tome treba težiti. S obzirom na razmjere nesreće i posljedice koje one prouzrokuju, veoma je važno da se u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, pored javnih struktura zaštite i spašavanja, osigura učešće nevladinih humanitarnih organizacija i udruženja naročito njihova finansijska podrška u provođenju programa razvoja i planova zaštite i spašavanja.

8.5. Smjernice za organizovanje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja

Osnovne smjernice za organizovanje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja proizilaze iz Zakona o zaštiti i spašavanju i podzakonskih propisa donešenih na osnovu tog Zakona i to:

- propisa jedinice lokalne samouprave, kojima se uređuju nadležnosti opštinskih organa vlasti u obavljanju poslova iz člana 29. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- propisa Federalne uprave civilne zaštite, kojima se uređuju način rada i upravljanja štabova civilne zaštite,
- propisa Federalne uprave civilne zaštite, kojim se uređuju poslovi, zadaci i način rada povjerenika civilne zaštite,
- propisa Federalne uprave civilne zaštite, kojim se uređuje organizovanje, poslovi, zadaci i način rada službi zaštite i spašavanja iz člana 122. i 124. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- propisa Federalne uprave civilne zaštite, kojim se uređuju uslovi za organizovanje, poslovi, zadaci i način rada jedinica civilne zaštite,
- propisa Federalnog ministarstva finansija, kojim se uređuje način prikupljanja, evidentiranja i trošenja sredstava dobijenih po osnovu člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- propisa Federalne uprave civilne zaštite, kojima se uređuje način rada komisije za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća i
- procjene ugroženosti Opštine od prirodnih i drugih nesreća.

IX OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

9.1. Uvod

Osposobljavanje i obučavanje građana za učešće u zaštiti i spašavanju uređeno je kao pravo i dužnost građana iz člana 14. Zakona o zaštiti i spašavanju. Toj obavezi podliježu svi građani i muškarci od 15-60 godina, odnosno žene od 15-55 godina.

Obuka i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje obuhvata: obuku i osposobljavanje rukovodećih državnih službenika iz opštinskih organa uprave nadležnih za prevenciju i saniranje posljedica prirodnih i drugih nesreća, kao i pripadnika jedinica civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i stanovništva kroz obučavanje za ličnu i uzajamnu zaštitu.

9.2. Ciljevi obučavanja

Cilj obučavanja i osposobljavanja je da se učesnici u zaštiti i spašavanju osposobe za kvalitetno izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća i mjere i aktivnosti na otklanjanju posljedica. Ovim se postiže da sistem zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća bude vitalniji i otporniji na sve vrste prirodnih i drugih nesreća.

Svaki program obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju mora sadržavati specifične ciljeve, u skladu sa mjestom, ulogom i namjenom nosioca zaštite i spašavanja koji se obučava.

9.3. Programiranje i planiranje

Obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje vrši se u skladu sa nastavnim planovima i programima obučavanja koje donosi direktor Federalne uprave civilne zaštite. Program osposobljavanja za zaštitu i spašavanje obuhvata:

1. članove Opštinskog štaba civilne zaštite za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja,
2. komandire jedinica civilne zaštite i rukovodioce službi zaštite i spašavanja,
3. pripadnike jedinica civilne zaštite specijalizovane namjene, koji rukuju specijalnim sredstvima i opremom za zaštitu i spašavanje,
4. pripadnike jedinica civilne zaštite opšte namjene i povjerenike civilne zaštite,
5. pripadnike nevladinih i drugih udruženja, koja, po prirodi svoga djelovanja imaju poseban značaj u zaštiti i spašavanju i
6. stanovništvo za provođenje lične i uzajamne zaštite i pojedinih mjera zaštite i spašavanja.

Nastavnim planom i programom obučavanja i osposobljavanja moraju biti utvrđeni: ciljevi i zadaci obučavanja, teme obučavanja, sadržaj tema, metodsko uputstvo za organizovanje i izvođenje obuke, izvođači obuke, mjesto i vrijeme izvođenja obuke, materijalno obezbjeđenje i troškovi izvođenja obuke.

Nastavni planovi i programi obučavanja se razlikuju prema sadržaju, u zavisnosti od strukture koja se obučava i to:

7. pripadnici jedinica civilne zaštite opšte i specijalizovane namjene moraju proći uvodno, osnovno i dopunsko obučavanje najmanje jednom u pet godina;
8. pripadnici službi zaštite i spašavanja moraju proći kroz uvodno i dopunsko obučavanje;
9. komandanti jedinica civilne zaštite i rukovodioci službi zaštite i spašavanja moraju biti obučeni za vršenje svojih rukovodećih dužnosti u zaštiti i spašavanju;
10. funkcioneri i rukovodeći državni službenici organa uprave za izvršavanje preventivnih mjera i upravljanje akcijama zaštite i spašavanja iz svoje nadležnosti;

11. nevladine, humanitarne i druge organizacije i udruženja moraju se obučavati tako da uz svoju osnovnu djelatnost mogu izvršavati i zadatke zaštite i spašavanja;
12. stanovništvo obučavati za ličnu i uzajamnu zaštitu, pružanje prve medicinske pomoći i gašenje početnih i manjih požara i drugih mjera zaštite i spašavanja;
13. povjerenike civilne zaštite za provođenje mjera zaštite i spašavanja na području za koje su imenovani.

9.4. Oblici obučavanja i osposobljavanja

Oblici obučavanja i osposobljavanja za zaštitu i spašavanje su:

- uvodno osposobljavanje;
- osnovno osposobljavanje;
- dopunsko osposobljavanje i
- vježbe (samostalne, zajedničke i druge).

Uvodno osposobljavanje je obavezno za sve organizovane strukture zaštite i spašavanja i obuhvata opšta znanja iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća. Planira se i realizuje u sklopu osnovnog i dopunskog osposobljavanja, u trajanju od dva do četiri nastavna sata.

Osnovnim obučavanjem i osposobljavanjem se stiču stručno-teoretska i praktična znanja, koja osiguravaju stručno izvršavanje zadataka u sistemu zaštite i spašavanja. Osnovno osposobljavanje se planira za sve strukture zaštite i spašavanja, najmanje jednom u pet godina u trajanju od osam do dvanaest sati.

Dopunsko obučavanje i osposobljavanje ima za cilj dopunjavanje i obnavljanje već stečenih znanja i vještina u oblasti zaštite i spašavanja. Za pripadnike jedinica civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja dopunsko osposobljavanje izvodi se u određenim vremenskim intervalima.

Vježbe su jedan od oblika dopunskog osposobljavanja i najbolji su način za provjeru stepena obučenosti i osposobljenosti u izvršavanju konkretnih zadataka u zaštiti i spašavanju, odnosno u upravljanju akcijama zaštite i spašavanja. One su značajne zbog toga što učesnici vježbe kroz rješavanje praktičnih zadataka metodom igranja uloga, provjeravaju već stečeno znanje i uvježbavaju se da kroz komunikaciju i saradnju sa drugim učesnicima u zaštiti i spašavanju riješavaju postavljene zadatke.

Za predavače instruktore u procesu obučavanja treba angažovati certifikovane instruktore civilne zaštite i istaknute stručnjake iz oblasti koje su značajne za zaštitu i spašavanje. Prije uključivanja u proces obuke potrebno je izvršiti pripremu predavača – instruktora.

9.5. Finansiranje obučavanja i osposobljavanja

Zakonom o zaštiti i spašavanju u članu 184. utvrđeno je da Opština finansira obuku instruktora civilne zaštite koje osniva. Finansiranje se vrši iz sredstava prikupljenih po osnovu člana 180. Zakona.

Udruženja i druge nevladine organizacije određena kao službe zaštite i spašavanja Opštine, finansiraju troškove osnovnog osposobljavanja, a sredstva za uvodno i dopunsko obučavanje i osposobljavanje Služba civilne zaštite Opštine, u skladu sa posebnim ugovorima o

učestvovanju ovih struktura u zaštiti od prirodnih i drugih nesreća.

Privredna društva i druge organizacije pokrivaju troškove izvođenja obuke i osposobljavanja za jedinice i službe koje su dužne formirati po Zakonu o zaštiti i spašavanju.

X PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANSIRANJA

Procjena ugroženosti opštine Drvar je ocijenila potrebu da se u budžetu Opštine predviđaju sredstva za finansiranje zaštite i spašavanja, koja će najviše biti trošena u preventivnim mjerama, odnosno u realizaciji strateških pravaca razvoja.

Zakonom o zaštiti i spašavanju utvrđeno iz kojih sredstava se financira zaštita od prirodnih i drugih nesreća. U članu 179. Zakona utvrđeno je da se zaštita od prirodnih i drugih nesreća finansira iz:

- budžetskih sredstava, u okviru redovnog planiranja budžeta, za potrebe redovne djelatnosti, u pravilu kao dio preventivnih i strukturalnih mjera prije nastanka prirodne ili druge nesreće, kao i za otklanjanje njihovih posljedica
- sredstava pravnih lica,
- osiguranja,
- dobrovoljnih priloga i
- međunarodne pomoći.

Pored ovih sredstava, Zakonom je, u članu 180. utvrđeno da su sva pravna lica, građani koji obavljaju samostalnu djelatnost i državni organi svih nivoa vlasti dužni da plaćaju posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u visini od 0,5% od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih lica angažovanih po ugovoru o djelu.

Zakon je utvrdio i način raspodjele tih sredstava između Federacije BiH, kantona i opštine u kojima su ta sredstva ostvarena i to:

- 20% pripada Federaciji BiH i služe isključivo za namjenu iz člana 182. tačka 2-5. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 30% pripada Kantonu 10 i služe isključivo za namjene iz člana 183. tačka 3-6. Zakona o zaštiti i spašavanju,
- 50% pripada opštini Drvar u kojoj su sredstva ostavljena i služe isključivo za namjenu iz člana 184. tačka 2-8. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Pregled uplaćenih sredstava za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća po članu 180. Zakona

Godina	2006.+2007.	2008.
Iznos	18.300,00	15.888,00

Prema zaključcima iz Procjene ugroženosti Federacije BiH za potrebe zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća potrebno je u godišnjem budžetu Federacije izdvojiti minimalno sredstava u visini od 0,1%, u budžetima kantona 0,5%, a u budžetima opština 1%.

Uzimajući u obzir podatke o prikupljenim sredstvima po osnovu posebne naknade za zaštitu i spašavanje u periodu 2007. i 2008. godina i planirani rast neto plata zaposlenih i broja zaposlenih, odnosno njihovo smanjenje na području naše Opštine, očekuje se da bi po ovom osnovu u periodu 2009.-2013. godina bila prikupljena novčana sredstva prema slijedećoj tabeli:

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Iznos	13.400,00	15.100,00	17.600,00	19.840,00	22.735,00

Sredstva ostavljena po osnovu člana 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ne treba shvatiti kao jedini izvor finansiranja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, već kao način neposrednog finansijskog učešća građana u planiranju i provođenju mjera i aktivnosti koje su od značaja za zaštitu njih samih i njihove imovine od prirodnih i drugih nesreća.

Realizacija ciljeva postavljenih u programu razvoja zaštite i spašavanja jedino je moguća ako se za njihovu realizaciju pored sredstava prikupljenih po osnovu posebne naknade, planiraju i sredstva u budžetu Opštine.

Kako zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ima interdisciplinarni karakter i razvoj zaštite i spašavanja i finansiranja tog sistema na području Opštine treba da ima ta obilježja. To znači, da razvoj zaštite i spašavanja ne treba da bude samo stvar civilne zaštite, već i drugih organa, ustanova i službi u čijoj nadležnosti se nalaze poslovi i zadaci zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, a organi civilne zaštite će u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, učestvovati u sufinansiranju svih projekata koji su od značaja za zaštitu i spašavanje, kao što su:

- ulaganja u sredstva i opremu javnih preduzeća, ustanova i službi, udruženja i drugih pravnih lica koja se proglašavaju službom zaštite i spašavanja opštine,
 - u naučnoistraživačke projekte od značaja za zaštitu i spašavanje,
 - zaštitu šumskih resursa,
 - zaštitu vodnih resursa,
 - zaštitu poljoprivrednih dobara,
 - razvoj službe hitne pomoći,
 - razvoj higijensko-epidemiološke službe i njene aktivnosti koje su od značaja za zaštitu zdravlja ljudi i
 - projekata udruženja i nevladinih organizacija, koji su kompaktabilni i interesima zaštite i spašavanja.
- Finansiranje očekivanih troškova podrazumijeva da područje Opštine neće biti pogođeno nesrećama velikih razmjera. U tom slučaju biće potrebno izvršiti reviziju opštinskog budžeta i drugih izvora kako bi se obezbijedila potrebna sredstva koja se usmjeravaju na ublažavanje, otklanjanje i saniranje nastalih posljedica prirodne ili druge nesreće.

Konkretizovanje svih zadataka u Programu razvoja izvršiće se u Planu zaštite i spašavanja Opštine Drvar, koji treba donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Programa.

XI ZAVRŠNA ODREDBA

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PREDSJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1934-1/09
Drvar, 26.02.2009. godine

2

Na osnovu člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06) i člana 42. Statuta Opštine Drvar („Službeni glasnik Opštine Drvar” broj: 1/08), na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 26.02.2009. godine, donijelo je

ODLUKU

o obliku i sadržaju odborničke/vijećničke legitimacije

Član 1.

Ovom Odlukom propisuje se oblik, sadržaj i korištenje odborničke/vijećničke legitimacije (u daljem tekstu: legitimacija).

Član 2.

Legitimacija iz člana 1. ove Odluke izrađuje se u dimenziji 8,5 x 5,4 cm.

Član 3.

Legitimacija sadrži tekst: "**Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine - Kanton 10 - OPŠTINSKO VIJEĆE DRVAR**", ispod kojeg je velikim štampanim slovima upisano ime i prezime odbornika, JMB, sa naznakom: "**odbornik/vijećnik**", nazivom političkog subjekta čiji je predstavnik, broj i datum izdavanja, potpis odbornika/vijećnika i predsjednika Opštinskog vijeća.

Legitimacija se štampa na pismu koje zahtjeva odbornik/vijećnik.

Stručna služba Opštinskog vijeća vodi evidenciju o izdatim legitimacijama.

Član 4.

Odbornik/vijećnik je obavezan da legitimaciju uredno koristi i istom evidentira svoje prisustvo u zgradi Opštine, na odgovarajućem aparatu i da istu, kao službeno obilježje, nosi na sjednicama Opštinskog vijeća.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i biće objavljena u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PREDSJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-297-1/09
Drvar, 26.02.2009. godine

3

Na osnovu člana 15. stav 1. alineja 4. a u vezi sa članom 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06) i člana 42. Statuta Opštine Drvar („Službeni glasnik Opštine Drvar“ broj: 1/08), na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 26.02.2009. godine, donijelo je

ODLUKU
o potvrđivanju Odluke o sufinansiranju projekta
"Rekonstrukcija
pet (5) stambenih zgrada u urbanom dijelu opštine
Drvar"

Član 1.

Ovom Odlukom potvrđuje se Odluka o sufinansiranju projekta "Rekonstrukcija pet (5) stambenih zgrada u urbanom dijelu opštine Drvar", broj: 01-02-4495/08 od 16.09.2008. godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i biće objavljena u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

Broj: 01-02-4495-2/09
Drvar, 26.02.2009. godine

PREDSJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

4

Na osnovu člana 42. Statuta Opštine Drvar, broj: 01-02-4098-3/07 i Zaključka Opštinskog vijeća Drvar, broj: 01-02-347-1/07 od 06.02.2007. godine, Opštinsko vijeće Drvar, donosi

ODLUKU
o sufinansiranju Projekta "Rekonstrukcija pet (5)
stambenih
zgrada u urbanom dijelu opštine Drvar"

Član 1.

Ovom Odlukom propisuje se obaveza Opštine Drvar da sudjeluje u sufinansiranju Projekta "Rekonstrukcija pet (5) stambenih zgrada u urbanom dijelu opštine Drvar" time što će iz Budžeta Opštine izdvojiti sredstva u iznosu od **63.714,28 KM**.

Član 2.

Ukupna vrijednost Projekta iz člana 1. ove Odluke iznosi **1.302.814,28 KM**.

Sredstva za realizaciju Projekta će biti obezbjedjena putem Fonda za povratak BiH u iznosu od

1.239.100,00 KM, a razliku u vrijednosti sredstava obezbjedjuje Opština Drvar.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

Broj: 01-02-4495/08
Drvar, 16.09.2008. godine

PREDSJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

5

Na osnovu člana 8. a u vezi sa članom 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH", broj: 49/06) i člana 42. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08), Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 26.02.2009. godine, dalo je

SAGLASNOST

na Operativni plan implementacije Strateškog
razvojnog plana za vode i okolišnu sanitaciju za
2009. godinu

Član 1.

DAJE SE SAGLASNOST na Operativni plan implementacije Strateškog razvojnog plana za vode i okolišnu sanitaciju za 2009. godinu

Član 2.

Ova Saglasnost stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

Broj: 01-02-792/09
Drvar, 26.02.2009. godine

PREDSJEDNIK
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

6

Na osnovu člana 8. a u vezi sa članom 15. stav 1. alineja 4. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH", broj: 49/06) i člana 42. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08), Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 31.03.2009. godine, d a l o j e

S A G L A S N O S T**na Operativni plan implementacije Strategije razvoja opštine Drvar za 2009. godinu****Član 1.**

DAJE SE SAGLASNOST na Operativni plan Implementacije Strategije razvoja za 2009. godinu.

Član 2.

Ova Saglasnost stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1067-1/09
Drvar, 31.03.2009. godine

7

Na osnovu člana 63. i 64. Zakona o građevinskom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 67/05), člana 46. a u vezi sa članom 53. Zakona o eksproprijaciji ("Službene novine F BiH", broj: 70/07), člana 42. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08) i člana 14. Odluke o građevinskom zemljištu – prečišćeni tekst, broj: 01-02-1005/06, na prijedlog Službe za imovinsko pravne i geodetske poslove Opštine Drvar, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 31.03.2009. godine, d o n i j e l o j e

O D L U K U
o visini naknade za m² gradskog građevinskog zemljišta u Opštini Drvar za 2009. godinu**Član 1.**

Visina naknade za gradsko građevinsko zemljište u Opštini Drvar za 2009. godinu **UTVRDJUJE SE** u visini od **8,00 KM** za m².

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1040-2/09
Drvar, 31.03.2009. godine

8

Na osnovu člana 66. i 68. stav 1. i 2. Zakona o građevinskom zemljištu ("Službene novine F BiH", broj: 67/05), člana 37. Odluke o građevinskom zemljištu – prečišćeni tekst, broj: 01-02-1005/06 i člana 42. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08), na prijedlog Službe za imovinsko pravne i geodetske poslove Opštine Drvar, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 26.02.2009. godine, d o n i j e l o j e

O D L U K U
o utvrđivanju prosječne konačne građevinske cijene m² korisne stambene površine na području opštine Drvar za 2009. godinu**Član 1.**

Utvrđuje se da prosječna konačna građevinska cijena m² korisne stambene površine na području opštine Drvar za 2009. godinu iznosi 400,00 KM.

Član 2.

Cijena utvrđena članom 1. ove Odluke predstavlja osnovicu za izračunavanje visine rente i naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-289-2/09
Drvar, 26.02.2009. godine

9

Na osnovu člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06) i člana 42. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08), a u skladu sa Memorandumom o razumjevanju zaključenim dana 16.04.2008. godine, između Opštine Drvar i Projekta Upravne Odgovornosti GAP u BiH, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 31.03.2009. godine, d o n i j e l o j e

O D L U K U**o imenovanju Komisije za planiranje razvoja zajednice (Community Development Planning Committee-CDPC)****Član 1.**

IMENUJE SE Komisija za planiranje razvoja zajednice (u daljem tekstu: Komisija ili CDPC) u sastavu:

1. MIROSLAV JAGLICA, predstavnik Opštine Drvar za odnose sa GAP-om, predsjedavajući Komisije,

2. BOJAN ŽDRNJA, predstavnik Vijeća mladih Opštine Drvar, zamjenik predsjedavajućeg i sekretar Komisije,

3. STEVICA LUKAČ, predsjednik Opštinskog vijeća Drvar,

4. ZDRAVKA JOVIĆ, rukovodilac Sektora za razvoj u Opštini Drvar,

5. DIJANA RODIĆ, predstavnik Opštine Drvar za urbanizam,

6. LJILJANA DODIG, predstavnik Opštine Drvar za informisanje,

7. KREŠIMIR RAJKOVIĆ, predstavnik javnih preduzeća i institucija,

8. ŽARKO PEĆANAC, predstavnik mjesnih zajednica,

9. BRANKO GVOZDENOVIĆ, predstavnik mjesnih zajednica,

10. MILANA KARANOVIC-MILJEVIĆ, predstavnik Udruženja žena Opštine Drvar,

11. ZORANA LUKAČ, predstavnik nevladinih organizacija,

12. DRAŠKO DRAGAŠ, predstavnik sportskih klubova Opštine Drvar i

13. MILAN SABLJIĆ - MIĆO, predstavnik privatnog sektora Opštine Drvar, članovi Komisije.

Član 2.

Komisija se imenuje na mandatni period koji je istovjetan mandatu izabranih predstavnika vlasti Opštine Drvar na opštinskim izborima 2008. godine.

Član 3.

Zadatak Komisije je da:

- promovise širu zastupljenost i angažovanost civilnog društva i grupa u okviru zajednice, mjesnih zajednica, nevladinih organizacija u razvoju zajednice i u opštinskim aktivnostima,
- podržava i unapređuje mehanizme za učešće gradjana u aktivnostima lokalne zajednice,
- odredjuje koji od kandidovanih projekata predstavlja prioritet za dodjelu sredstava granta i za razvojne programe koje obezbjeđuju domaći i međunarodni donatori (organizacije), u skladu sa uslovima predvidjenim za pojedine programe za dodjelu grantova (razvojnih programa) i
- prati implementaciju odobrenih projekata.

Član 4.

Načelnik Opštine se obavezuje da sa imenovanom Komisijom razradi i pripremi Listu prioriteta u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Član 5.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Komisije obavlja sekretar Komisije.

Član 6.

Komisija odlučuje nadpolovičnom većinom prisutnih članova.

Član 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i biće objavljena u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PREDsjednik
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1058-1/09
Drvar, 31.03.2009. godine

10

Na osnovu člana 42. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik opštine Drvar", broj: 1/08), a u vezi sa članom 112. stav 1. alineja 1. Poslovnika o radu Opštinskog vijeća Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08), Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 05.06.2009. godine, donijelo je

ODLUKU

o davanju saglasnosti na Projekat finansijske pomoći Košarkaškom klubu "BORAC 1972." Drvar

Član 1.

DAJE SE SAGLASNOST na Projekat finansijske pomoći Košarkaškom klubu "BORAC 1972." Drvar za nabavku sportske opreme za kadete i pionire.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Opštinsko vijeće Drvar

PREDsjednik
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-2236-1/09
Drvar, 05.06.2009. godine

11

Na osnovu člana 42. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj:1/08) i Zaključka Opštinskog vijeća Drvar, broj: 01-02-347-1/07 od 06.02.2007. godine, Opštinsko vijeće Drvar, d o n o s i

ODLUKU
o otvaranju podračuna namjenskih sredstava za implementaciju posebno usmjerenih projekata

Član 1.

Ovom Odlukom propisuje se otvaranje podračuna namjenskih sredstava za implementaciju posebno usmjerenih projekata, a isti glasi:

"Opština Drvar - opštinski načelnik - namjenska sredstva".

Član 2.

Podračun iz člana 1. ove Odluke otvoriće se kod Intesa Sanpaolo Banke - Poslovnica Drvar.

Član 3.

Ovlaštava se načelnik Opštine Drvar da raspolože sredstvima podračuna iz člana 1. ove Odluke.

Član 4.

Sredstva iz člana 1. ove Odluke namjenjena su za finansiranje posebno usmjerenih projekata.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1773/09
Drvar, 07.05.2009. godine

12

Na osnovu člana 15. stav 1. alineja 4, a u vezi sa članom 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06), člana 49. stav 1. alineja 4. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08) i Zaključka Opštinskog vijeća Drvar, broj: 01-02-347-1/07 od 06.02.2007. godine, na prijedlog načelnika Opštine, Opštinsko vijeće Drvar, na sjednici održanoj 29.05.2009. godine, donijelo je

ODLUKU

o potvrđivanju Odluke o otvaranju podračuna namjenskih sredstava za implementaciju posebno usmjerenih projekata

Član 1.

Ovom Odlukom potvrđuje se Odluka o otvaranju podračuna namjenskih sredstava za implementaciju posebno usmjerenih projekata, broj: 01-02-1773/09 od 07.05.2009. godine.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opštinsko vijeće Drvar

P R E D S J E D N I K
OPŠTINSKOG VIJEĆA
Stevica Lukač, s.r.

Broj: 01-02-1773-2/09
Drvar, 29.05.2009. godine

OPŠTINSKI NAČELNIK

1

Na osnovu člana člana 49. a u vezi sa članom 127. Statuta Opštine Drvar ("Službeni glasnik Opštine Drvar", broj: 1/08), načelnik Opštine, d o n o s i

ODLUKU
o imenovanju Organizacionog odbora

Član 1.

Dana 25. maja 2009. godine u Drvaru će se održati proslava 65-te godišnjice sloma fašističkog desanta na Drvar, kada će se i svečano otvoriti obnovljeni kompleks Memorijalnog muzeja "25. maj 1944." i izložba "65 godina od desanta na Drvar".

Član 2.

U svrhu obavljanja svih pripremnih radnji za proslavu jubileja iz člana 1. ove Odluke i radnji neposredno vezanih za otvaranja Memorijalnog muzeja "25. maj 1944" i izložbe "65 godina od desanta na Drvar", imenuje se Organizacioni odbor u sastavu:

1. KUNIĆ VELIMIR, predsjednik,
2. BOSNIĆ NIKOLA, član,
3. BABIĆ LJUBO, član,
4. TRNINIĆ DRAGO, član i
5. ANKA PAPAK-DODIG, član.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Opštine Drvar".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
K a n t o n 10
Opština Drvar
Opštinski načelnik

OPŠTINSKI NAČELNIK
Anka Papak - Dodig, s.r.

Broj: 02-05-1846/09
Drvar, 12.05.2009. godine

S A D R Ź A J**OPŠTINSKO VIJEĆE**

1. Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u opštini Drvar za period 2009-2013. godine	1
2. ODLUKA o obliku i sadržaju odborničke/vijećničke legitimacije	20
3. ODLUKA o potvrđivanju Odluke o sufinansiranju projekta „Rekonstrukcija pet (5) stambenih zgrada u urbanom dijelu opštine Drvar“	21
4. ODLUKA o sufinansiranju Projekta „Rekonstrukcija pet (5) stambenih zgrada u urbanom dijelu opštine Drvar“	21
5. SAGLASNOST na Operativni plan implementacije Strateškog razvojnog plana za vode i okolišnu sanitaciju za 2009. godinu	21
6. SAGLASNOST na Operativni plan implementacije Strategije razvoja opštine Drvar za 2009. godinu	22
7. ODLUKA o visini naknade za m ² gradskog građevinskog zemljišta u Opštini Drvar za 2009. godinu	22
8. ODLUKA o utvrđivanju prosječne konačne građevinske cijene m ² korisne stambene površine na području opštine Drvar za 2009. godinu	22
9. ODLUKA o imenovanju Komisije za planiranje razvoja zajednice (Community Development Planning Committee-CDPC)	22
10. ODLUKA o davanju saglasnosti na Projekat finansijske pomoći Košarkaškom klubu „BORAC 1972.“ Drvar	23
11. ODLUKA o otvaranju podračuna namjenskih sredstava za implementaciju posebno usmjerenih projekata	24
12. ODLUKA o potvrđivanju Odluke o otvaranju podračuna namjenskih sredstava za implementaciju posebno usmjerenih projekata	24

OPŠTINSKI NAČELNIK

ODLUKA o imenovanju Organizacionog odbora	24
---	----

IZDAVAČ: Stručna služba Opštinskog vijeća Drvar, Titova br. 1, telefon: 034/820-163, izlazi u skladu sa potrebama. Odgovorni urednik: sekretar Opštinskog vijeća. Pretplata se utvrđuje godišnje i iznosi 100,00 KM, a uplata se vrši unaprijed na žiro-račun Opštine Drvar, broj: 1549995000539591, kod INTESA SANPAOLO BANKE DRVAR, sa naznakom: Pretplata na „Službeni glasnik Opštine Drvar“, šifra Opštine: 027, vrsta prihoda: 722631

Web izdanje: <http://www.opstinadrvar.org>

